

Banka, Kredi, Sigorta ve Risk Kavramlarına İlişkin Bankacılık ve Sigortacılık Öğrencilerinin Metaforik Algılarının Değerlendirilmesi (Sakarya İli Örneği) (Evaluation of Banking and Insurance Students' Metaphoric Perceptions Regarding Banking, Credit, Insurance and Risk Concepts (Sample of Sakarya))

Erdiñ CESUR ^a Tuncay YILMAZ ^b

^a Sakarya Üniversitesi, İşletme Enstitüsü, Yönetim ve Organizasyon ABD, Sakarya, Türkiye. ecesur@subu.edu.tr

^b Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü, Sakarya Türkiye. tyilmaz@sakarya.edu.tr

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Anahtar Kelimeler: Metafor Metaforik Anlatım Banka Kredi Sigorta Risk Gönderilme Tarihi 20 Mart 2021 Revizyon Tarihi 12 Haziran 2021 Kabul Tarihi 20 Haziran 2021 Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi	Amaç – Bu çalışmanın temel amacı, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık programında öğrenim gören ve bu programdan mezun olmuş olan öğrencilerin “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına yönelik sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Yöntem – Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) modeli kullanılmıştır. Araştırma, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık programında halen öğrenci olan ve daha önce bu programdan mezun olan kişilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 178’i kadın 85’i erkek olmak üzere toplam 263 öğrenci katılmıştır. Elde edilen veriler, içerik ve betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Bulgular – Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “banka” kavramına yönelik 127, “kredi” kavramına yönelik 132, “risk” kavramına yönelik 112, “sigorta” kavramına yönelik 74 farklı metafor tespit edilmiştir. Sonuç olarak, ortaya çıkan metaforlar kategorilere ayrılmış ve değerlendirilmiştir. Tartışma – Banka kavramı için “tefeci”, kredi kavramı için “ihtiyaç”, risk kavramı için “hayat” ve sigorta kavramı için “güvence” en fazla tekrar edilen metaforlar olarak belirlenmiştir. Risk ve Sigorta kavramlarına ilişkin katılımcıların ürettiği metaforlar olumlu olarak değerlendirilebilir. Diğer yandan ise katılımcıların %15,6’sı bankanın insanları sömüren bir sistem olduğuna atfen metaforlar kullanmıştır. Kredinin sıkıntı kaynağı ve borç batağı olarak toplamda %47,5 oranında olumsuz olarak değerlendirilmiş olması dikkat çekici olarak görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında katılımcıların bir kısmının neden ve hangi gerekçelerle bankaları, insanları sömüren bir sistem olarak gördükleri ve kredinin de sıkıntı kaynağı olarak görülmesinin ayrı bir çalışmada ele alınmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir.

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Keywords: Metaphor Metaphorical Expression Bank Credit Insurance Risk Received 20 March 2021 Revised 12 June 2021 Accepted 20 June 2021 Article Classification: Research Article	Purpose – The main purpose of this study is to reveal the perceptions of the students who have studied and graduated from Sakarya University of Applied Sciences Banking and Insurance program towards the concepts of "bank, credit, insurance and risk" through metaphors. Design/methodology/approach – The phenomenology model, one of the qualitative research methods, was used in the study. The research was carried out with the participation of those who are still students and who have graduated from Sakarya University of Applied Sciences Banking and Insurance program. A total of 263 students, 178 women and 85 men, participated in the study. The obtained data were analyzed with content and descriptive analysis technique. Results – As a result of the research, 127 different metaphors were identified for the concept of "bank", 132 for the concept of "credit", 112 for the concept of "risk", and 74 for the concept of "insurance" by the students participating in the study. As a result, the resulting metaphors were categorized and evaluated. Discussion – “Usurer” for the concept of bank, “need” for the concept of credit, “life” for the concept of risk, and “assurance” for the concept of insurance were identified as the most frequently repeated metaphors. The metaphors produced by the participants regarding the concepts of Risk and Insurance can be evaluated positively. On the other hand, 15.6% of the participants used metaphors referring to the bank’s being a system that exploits people. It is noteworthy that the credit was evaluated negatively at a rate of 47.5% in total as a source of distress and a debt swamp. From this point of view, it is thought that it would be beneficial to consider the reasons and reasons of some of the participants as a system that exploits people and credit as a source of distress in a separate study.

Önerilen Atıf/ Suggested Citation

Cesur, E., Yılmaz, T (2021). Banka, Kredi, Sigorta ve Risk Kavramlarına İlişkin Bankacılık ve Sigortacılık Öğrencilerinin Metaforik Algılarının Değerlendirilmesi (Sakarya İli Örneği), *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 13 (2), 1712-1736.

1. Giriş

Finansal piyasalar, dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonominin en önemli, temel unsurlarından birini oluşturmaktadır. Günümüzde başta bankacılık sektörü olmak üzere, sigortacılık ve diğer finansal kuruluşlara olan ihtiyaç hızla artış göstermiştir. Buna paralel olarak bu kurum ve kuruluşların artan nitelikli eleman ihtiyacı da her geçen gün artmaktadır. Meslek Yüksekokulları, diğer alanlarda olduğu gibi, bankacılık ve sigortacılık alanında da nitelikli eleman ihtiyacını, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda karşılamaya çalışan eğitim kurumlarıdır. Bankacılık ve sigortacılık programında öğrenim gören ön lisans öğrencilerinin “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarını doğru bir şekilde öğrenmeleri, kendilerinin mesleki yaşantılarında bu kavramlara ilişkin uygulama becerisi için bilgi ve duyarlılıklarının sağlanması önemli ve gerekli olduğu düşünülmektedir.

Çalışmanın amacı, Bankacılık ve Sigortacılık ön lisans programında öğrenim gören ve bu programdan mezun olmuş olan öğrencilerin “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına yönelik sahip oldukları algıları “Metaforlar” aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. İlgili literatür incelendiğinde, mesleki eğitimde farklı kavramlar üzerinde ele alınan metafor çalışmalarında “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına ilişkin bir araştırma olmadığı görülmüştür. Bahsi geçen kavramlar hakkında öğrencilerin algılarının metaforlar aracılığıyla tespit edilmesi, güncel eğitim metod ve yöntemlerinin gözden geçirilip, yeniden ele alınarak, gerekli görülebilecek değişikliklerle birlikte, bu kavramlar hakkında doğru bilgilendirmelerin yapılmasını sağlamak araştırmanın önemini arz etmektedir. Daha önce yapılan metaforik algı çalışmalarında bu kavramlara ilişkin benzer bir araştırma yapılmamış olması bu çalışmanın bir diğer önemini oluşturmaktadır.

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) modeli kullanılacaktır. Daha önceden yapılmış olan metafor ve metaforik anlatımla ilgili çalışmalardan da yararlanılarak hazırlanan araştırmanın çalışma grubunu, 2005-2020 yılları arasında mezun olmuş ve 2020-2021 eğitim ve öğretim döneminde öğrenim gören Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sapanca MYO Bankacılık ve Sigortacılık programı öğrencileri oluşturmaktadır. Elde edilen veriler içerik ve betimsel analize tabi tutularak açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırmada öncelikle, literatür araştırması kapsamında “Banka, Kredi, Risk ve Sigorta” kavramları açıklanmış olup sonrasında “metafor” kavramı açıklanarak, daha önce metaforik algılamaya yönelik yapılan çalışmalardan örnekler verilmiştir. Araştırmanın uygulama kısmında, yukarıda bahsedilen programda öğrenim gören ve bu programdan mezun olmuş olan öğrencilerin söz konusu kavramlara yönelik sahip oldukları algıları ortaya çıkaran çalışmanın analiz ve değerlendirme sonuçlarına yer verilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, katılımcılardan “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına yönelik olumlu bir algı içerisinde oldukları tespit edilmekle birlikte olumsuz bir algı içerisinde olanların da mevcut olduğu araştırma sonuçlarından tespit edilmiştir.

2. Literatür Araştırması

Literatür araştırması kapsamında çalışmanın temelinde ele alınan kavramlardan “Banka, Kredi, Risk ve Sigorta” kavramlarının açıklanması yerinde olacaktır. Bu bağlamda; finans sektörü içinde en önemli kurumlardan biri sayılabilecek olan “Banka” ve bu kurumun da en temel işlevlerinden biri olan “Kredi” kavramları ön plana çıkmaktadır. Diğer yandan da her ne kadar finans sektörü ile ilişkilendirilse de risk yönetimi açısından oldukça önemli olan sigorta sektörü ve sigortacılık açısından “Risk” ve “Sigorta” ilk akla gelen kavramlardır. Risk yönetimi kapsamında toplanan fonların büyüklüğü ve değerlendirilmesi hususu, sigortacılığın finans sektörü ile yakın ilişkisini ortaya koymaktadır Zira, risk yönetimi ilk zamanlardan sigortacılıkla beraber ele alınmış ve sigortacılık içinde yer almakla birlikte, zaman zaman sigortacılık ile risk yönetimi birbirlerinin yerine kullanılmıştır (Emhan, 2009:212).

“*Banka*” kavramı, İtalyanca “Banco” kelimesinden türediği, daha sonra sözcüğün “Banca” olarak kullanıldığı varsayılmaktadır. İtalyancada “Banco” sözcüğü masa, sıra ya da tezgâh anlamına gelmektedir (Doğan, 2015:3). Kelimenin Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğüne göre, iki anlamı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, “faizle para alıp veren, kredi, iskonto, kambiyo işlemleri yapan, kasalarında para, değerli belge, eşya saklayan ve ticaret, sanayi, ekonomi alanlarında çeşitli etkinliklerde bulunan kuruluş; ikincisi ise bankacılık işleminin yapıldığı yapı olarak belirtilmektedir.

“*Kredi*” kavramı TDK’nın sözlüğüne göre; Fransızca “*crédit*” kelimesinden gelmekte olup, ekonomide “borç ödemedeki güvenilir olma” durumunu ifade etmektedir. Bir diğer anlamı ise, “ödünç alınan veya verilen mal,

para" şeklinde açıklanmaktadır. Bankaların fon arzı ve talebini buluştururken kullandığı en önemli yöntem kredidir. Bankacılıkta kredi, bir gerçek veya tüzel kişi tarafından ödünç alınan ya da ödünç alınanın geri verildiği miktarı ifade eder (Aras, 1996:3).

"Sigorta" kavramı, risklerin gerçekleşmesi sonucu doğabilecek zararları gidermek için kullanılan mali aracı ifade etmekle birlikte, insanların risklere karşı birleşmeleri ve böylece tek başına üstlenmek zorunda kalacakları maliyeti aralarında bölüşmelerinin esasını oluşturur (Nomer ve Yunak, 2000:14). TDK'nın güncel sözlüğüne göre, İtalyanca "sicurta" kelimesinden gelmekte olup, "bir şeyin veya bir kimsenin herhangi bir yönden ileride karşılaşılabileceği zararı gidermek için önceden ödenen prim karşılığında bu işle uğraşan kuruluşla yapılan iki taraflı bağlantı sözleşmesi" olarak açıklanmaktadır.

"Risk" kavramı, gerek günlük yaşamda gerekse sigortacılık alanında farklı anlamlar ifade etmek için kullanılmaktadır. TDK'nın sözlüğüne göre; Fransızca "risque" kelimesinden gelmekte olup, "zarara uğrama tehlikesi" ve "riziko" olarak açıklanmıştır. Bunlardan birincisi, risk terimi her şeyden önce ortaya çıkabilecek zararın olası nedeni yani tehlike anlamında kullanılmaktadır. İkincisi, risk sözcüğü bazen de belirli bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı anlamını taşımaktadır. Üçüncüsü ise risk terimi tehlike altındaki nesne ya da kişiye ifade etmek için de kullanılabilir (Nomer ve Yunak, 2000:7).

"Metafor" kişileri yeni tarzlarda düşünmeye ve davranmaya özendirir, insanların iç gözü ufkunu genişletir ve yeni olasılıkların önünü açması açısından önem arz etmektedir (Morgan, 1998:395). **"Metafor"** kavramı, TDK'nın "mecaz" kelimesi ile eşleştirdiği, Yunanca kökenli, "meta: öte" ile "pherin: taşımak" kelimelerinden oluşan, "bir şeyi başka bir şey ile anlatmak" anlamında kullanılmaktadır. Genellikle söylemi süslemeye yönelik bir söz sanatından ibaret sayıldığı ama öneminin bundan daha fazla olduğu söylenebilir (Morgan, 1998:14). Esas olarak, Yunan filozofu Aristoteles'ten günümüze başta retorik olmak üzere, çeşitli bilim alanlarında kullanılan bir "anlatı ve pedagoji" terimidir. Bu kavram, günümüzde daha çok bir edebiyat ve anlatı sanatı terimi olarak bilinmesine rağmen; psikoloji, sosyoloji, dilbilim ve pedagoji gibi bilim dallarında da anlatım ve öğretim aracı olarak kullanılmaktadır (Demir ve Karakaş, 2019:1085). Metafor, olayların meydana gelişi ve işleyişiyle ilgili fikirleri yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardır (Saban, 2004:1). Metafor kullanımının, genel olarak kişinin dünyayı kavrayışına "sinen" bir düşünce biçimi ve bir görme biçimi anlamına geldiği ifade edilebilir (Morgan, 1998:14).

Anlatılması ve açıklanması karmaşık olan durumlarda metafor doğru ve sağlıklı iletişim için köprü görevi yapmaktadır (Lakoff & Johnson, 2005:276). "Metaforun ilginç yönlerinden biri de her zaman tek yönlü bir kavrayış üretmesidir. Metafor belli yorumları öne çıkarırken diğerlerini arka plana iter" (Morgan, 1998:14). Metafor, bir kavramın durumun ya da nesnenin doğrudan kendisiyle değil, bir başka kavram ya da nesne kullanılarak dolaylı yoldan anlatılmasıdır (Altun ve Apaydın, 2013:330). Metafor, kişileri benzerlikleri görmeye ama farklı yönleri göz ardı etmeye davet ederken, insanların güçlü kavrayışlar sağlayacak şekilde hayal gücünü genişletirken, çarpıtma tehlikesi de taşır (Morgan, 1998:15).

Metafor, aslında öğrenmeyi kolaylaştıran ve öğreticiye kolaylık sağlayan iletişim unsurlarını ihtiva eden basamaklarda adım adım ilerlemektir (Arslan & Bayrakçı, 2006:103). Gerek terim sözlüklerinde, gerekse güncel sözlüklerde anlam çerçevesi tam olarak tespit edilemediği ve donmuş bir unsur olarak tanımlanmadığı için kullanımında ve öğretiminde sorunlar yaşanmaktadır. Diğer yandan metaforlar işin iç yüzünün görülmesini sağlarken aynı zamanda bunu çarpıtır. Metaforun güçlü ve zayıf yönleri de vardır. Görmenin yollarını açarken görmemenin yollarını da ortaya sermesi ve her duruma uygun bir tek metafor olamayacağı söylenebilir (Morgan, 1998:392). Her ne kadar bu kavramla ilgili incelemeler yapılmış, açıklayıcı yazılar kaleme alınmış olsa da bu çalışmalarda çoğu kez, "mecaz" ile "metafor" birbiriyle özdeş iki terim olarak gösterilmiş ve "metafor" ile "metaforik anlatım" birbirinden ayrılmamıştır (Demir ve Karakaş Yıldırım, 2009:1086).

Lakoff ve Johnson'ın (2015:27) çalışmalarında metaforların önce zihinde oluştuğuna vurgu yapılmaktadır. İnsan zihnindeki kavramlar, kişisel ve toplumsal yaşamın genişletilmiş biçimi olan hayalleriyle sınırlıdır. Metaforik anlatımlar bu yaşantılardan ve hayallerden faydalanarak bilinmeyi veya hayal edilemeyi, bilinen ile anlatma biçimidir (Demir ve Karakaş Yıldırım, 2009:1092). Farklı metaforların bir durumun boyutlarını açığa çıkarma da farklı niteliklerini bir arada var olabileceğini gösterme gibi bir gücü vardır (Morgan, 1998:393).

İlgili literatür incelendiğinde Ricoeur P. (1974) metafor ve hermeneutiğin (yorum bilgisi) temel problemini ele aldığı çalışmasında, metaforların herkes için aynı betimlemeyi oluşturmasının beklenemeyeceği konusunda, Froggatt K. (1998) hemşirelerin işlerinin duygusal yönlerini yönetmek için benimsedikleri pratik stratejileri, kullandıkları metaforlar konusunda, Thompson J.A., Bunderson J.S., (2001) zamanın “dengelenmesi” metaforunu çağrıştıran “zaman tahsisi” konusunda, Cameron L. (2003) eğitim söyleminde metaforlar hakkındaki çalışmaları dikkat çekmektedir. Türkiye’de ilgili alanda yapılan metafor çalışmalarının çoğunlukla eğitim bilimleri alanında yapıldığı dikkat çekmektedir. Örneğin, Beyoğlu ve Ergin, (2019), Büyükalan ve Yaylacı, (2018), Nas ve Sak, (2018) İbret vd., (2018), Kalaycı, (2018), Koroğlu vd., (2018), Okur Özdemir ve Arık, (2018), Uğurlu, (2018), Süer vd., (2017), Uygun vd., (2016), Saban, (2009), Babacan, (2014), Doğan, (2015), Doğan, (2017), Dös, (2010), Duran ve Dağlıoğlu, (2017), Ekici, (2016), Eminoğlu, vd., (2014), Geçit ve Gençler, (2011), Girgin, (2019), Göçen, (2019), Hacıfazlıoğlu, vd., (2011), Kararımak ve Güloğlu, (2012), Özyıldırım ve Sarı, (2018), Öztürk, (2007), Polat, vd., (2013), Saraç, (2019), Soysal ve Afacan, (2012), Toker ve Bülbül, (2014), Tortop, (2013), Afacan (2011), öğretmen adayları, öğretmenler ve öğrenciler ile ilgili eğitim alanlarına ilişkin çeşitli çalışmalar yaparak metafor ve metaforik anlatım örneklerini ortaya koymuşlardır.

Bankacılık ve Sigortacılık programı öğrencilerinin “Banka, Kredi, Sigorta ve Risk” kavramlarına ilişkin metaforik algılarının değerlendirilmesi konusunu ele aldığımız bu çalışmanın daha önceki çalışmalarda ele alınan kavramlardan farklı olması açısından önem arz etmektedir.

3. Metodoloji

3.1. Araştırmanın Modeli

Bankacılık ve Sigortacılık programı öğrencilerinin “Banka, Kredi, Sigorta ve Risk” kavramlarına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla inceleyen bu çalışma, olgu bilim deseninde nitel bir araştırmadır. Bir araştırmanın deseni çalışmanın nasıl gerçekleştirileceğiyle ilgili yapılan plan olduğu ve nasıl yapılacağıyla ilgili düşünme, hayal etme ve görselleştirme meselesi olarak araştırmanın “dansını” belirleyen koreografidir (Berg ve Lune, 2019:55). Olgubilim modelinin, felsefi gelenekten geldiği ifade edilmekle birlikte ve daha önce yaşanmış deneyimlerin esas anlamını meydana çıkartmak ve psikolojik gerçekliği tanımlamak için kullanıldığı söylenebilir (Kocabıyık, 2015:56). Diğer yandan “olgubilim” farkında olunan ancak derinlemesine ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanılması olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016:69). Bir başka görüşe göre olgubilim, bireylerin deneyimlerini tanımlamak ve yorumlamak için bireylerden deneyimlerini ödünç almak anlamına geldiği şeklinde ifade edilmektedir (Jasper, 1994’ten aktaran; Kocabıyık, 2015:55). Metafor ise çalışmanın literatür kısmında da açıklandığı üzere, kişileri benzerlikleri görmeye ama farklı yönleri göz ardı etmeye davet ederken, insanların güçlü kavrayışlar sağlayacak şekilde hayal gücünü genişleten (Morgan, 1998:15) bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada, araştırmaya katılan 263 katılımcının vermiş olduğu cevaplar incelenerek bahsi geçen kavramlara ilişkin metaforlar, içerik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Bu araştırmanın amacına uygun olarak elde edilen veriler, sayısallaştırılarak frekans dağılımlarının yapılabilmesi adına SPSS paket programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın genel evrenini, Türkiye’deki MYO’ların Bankacılık ve Sigortacılık Programlarında öğrenim görüp mezun olan ve hâlihazırda bu programlarda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Ancak çalışma kısıtlarından dolayı ve maliyet/zaman tasarrufu sağlamak amacıyla uygulama evreni olarak, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Programında öğrenim gören öğrenciler ile mezunlar olarak belirlenmiştir. 2005-2020 yılları arasında bu programdan mezun olan öğrenci sayısı 1.825 kişi olup 2020-2021 eğitim öğretim yılında programda öğrenim gören 380 öğrenci olduğu ilgili okulun resmi kayıtlarından anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada toplamda 2.205 kişi uygulama evreni olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın örnekleme ise, bahsi geçen dönemde bu programdan mezun olmuş ve hâlihazırda öğrenci olarak anket formuna doğru şekilde katılım sağlayan toplam 263 kişiden oluşmaktadır. Belirli evreler için kabul edilebilir örneklem büyüklüklerinin gösterildiği tablo baz alınarak (Sekaran, 2003:194’ten aktaran Coşkun ve diğ., 2019:164) yapılan değerlendirmede 2200 kişi için 242 örneğin yeterli olabileceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla bu çalışma için uygulama evreni olarak belirlenen 2205 kişi için 263 kişinin çalışma grubunu

oluşturması örneklem büyüklüğü için yeterli bulunmuştur. Öte yandan araştırmaya katılan kişilerin belirlenmesinde seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme, “araştırmacının hedef evrenden örneklemini oluşturmak için ulaşabileceği en kolay ögelere yönelmesi yöntemi” şeklinde açıklanabilir (Baltacı, 2018:259). Baltacı, çalışmasında, nitel araştırmalarda örneklemin niceliği değil niteliğin önemli olduğunu, hikâye analizi ve olgubilim deseni gibi farklı teknikleri kullanılarak yapılan çalışmalarda az sayıda örneklem üzerinde de oldukça detaylı veriler toplanabileceğini ifade ederek, bu durumun veri büyüklüğünün, nitel araştırmalar için önemli olmadığına işaret etmektedir (Baltacı, 2018:237).

Öte yandan, nicel araştırmalarda etki büyüklüğü gibi çeşitli hesaplamalar, örneklem sayısını belirlemek için önemli olmasına rağmen olgubilim deseni gibi derinlemesine yapılan nitel araştırmalarda bu konunun tartışmalı olduğu ifade edilmektedir (Başkale, 2016:27). “Çünkü kültürel, sosyal ya da kişisel ifadeleri tanımlayan standart ölçek ya da test henüz bulunmadığı gibi istatistiksel güç analizini yapmak için ifadelerin dağılımını belirleyen olasılık modelleri de mevcut olmadığı yaygın bir görüş olarak ortaya çıkmaktadır” (Luborsky ve Rubinstein’ten aktaran; Başkale, 2016:23). Başkale, çalışmasında bazı araştırmacıların nitel çalışmalarında bunun hesaplanamayacağını, nitel araştırmaların amacının sonuçlarını tüm evrene genellemek olmadığını, bir ya da iki vakanın yeterli olduğunu vurgulamıştır (Collins, Onwuegbuzie ve Jiao, 2006; Onwuegbuzie ve Leech’ten aktaran; Başkale, 2016:23).

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmaya başlamadan önce, çalışmanın etik açıdan uygunluğu için T.C. Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı’na başvurulmuş, ilgili kurul tarafından 03.02.2021 tarih ve 31 sayılı toplantısında alınan 57 nolu karar ile etik açıdan bir sakınca görülmemiş ve araştırma uygun bulunmuştur. Çalışmanın amacı doğrultusunda “Google Anket” uygulamasından yararlanılarak hazırlanan anket formu 10 Şubat-10 Mart 2021 tarihleri arasında yayında kalmıştır. Sosyal medya iletişim araçları üzerinden ve ilgili katılımcı öğrencilerle ve mezun kayıt sistemi üzerinde yer alan mezunlarla telefon numaraları ve e-mail yoluyla iletişime geçilerek istedikleri takdirde ilgili ankete katılabilecekleri hususunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

Araştırma kapsamında ve süresi içinde “Google Anket” uygulamasından yararlanılarak veriler elde edilmiştir. Verilerin tamamı ilgili mezun/öğrencilerin sosyal medya araçları üzerinden kendilerine ulaştırılan ankete katılarak, “Banka gibidir, çünkü benzer”, “Kredi..... gibidir, çünkü benzer”, “Sigorta gibidir, çünkü benzer” ve “Risk gibidir, çünkü benzer”, cümlelerinin tamamlanmasıyla elde edilmiştir. Bu kapsamda toplamda anket uygulamasına 343 kişinin katılım sağladığı görülmüştür. Yapılan ilk kontrollerde farklı alanlardan ve okullardan 80 kişinin uygulamayı kullanarak anket doldurduğu tespit edilmiş olup bunlar değerlendirme dışı bırakılmıştır. Netice olarak, mezun ve hali hazırda bu programda öğrenim gören 178’i kadın ve 85’i erkek olmak üzere toplam 263 öğrenci ve mezunun vermiş oldukları yanıtlar değerlendirmeye alınmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

263 katılımcının vermiş olduğu cevaplar incelenerek bahsi geçen kavramlara ilişkin metaforlar, içerik ve betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. İçerik analizi yöntemi, hacimli olan nitel materyali olarak temel tutarlılıkları ve anlamları belirlemeye yönelik herhangi bir nitel veri “indirgeme ve anlamlandırma” çalışmalarını ifade ettiği söylenebilir (Patton, 2014’ten aktaran; Yıldız, 2021:222). Betimsel analizde ise, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilerek, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde ortaya koymaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016:239). Nitel yöntemlerle toplanan verilerin üzerinde bazı sayısal analizler yapmak mümkün olmasına rağmen toplanan verilerin ayrıntılı ve derinlemesine incelenerek araştırmaya katılanların görüş ve deneyimlerinin sunulması önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016:48). İçerik analizinde bir dizi kategoriler oluşturulur ve bu kategorilerin her birine giren durumlar nicel hale getirilir. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus aynı verileri inceleyecek olan farklı kodlayıcıların aynı sonuçlara ulaşılmasını sağlayacak nitelikte tarafsız, sistematik açık ve net kategorilerin oluşturulması gerekmektedir (Silverman, 2018:162). Kodlar, bir çalışmada toplanan tanımlayıcı ve yoruma dayalı bilgilere anlam birimleri atamak için kullanılan künye ve etiketlerdir (Miles ve Huberman, 2019:56). İçerik analizinde, temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016:242). Yapılan

açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi sürecinde dört aşamalı bir süreç oluşturulmuştur. Bu süreçler Saban (2008) tarafından kullanılan aşamalar dikkate alınarak oluşturulmuştur. Bu süreçler aşağıdaki gibidir;

- a) Kodlama ve ayıklama süreci,
- b) Kategori geliştirme süreci,
- c) Geçerlik ve güvenilirliği sağlama süreci
- d) Metaforların sayısal verileri için SPSS paket programına aktarma süreci

a- Kodlama ve ayıklama süreci: Bu süreçte katılımcıların ifadelerinde metafor ifadesi bulunup bulunmadığı kontrol edilmiştir. Boş ya da herhangi bir metaforik anlam ifade etmeyen formlar da değerlendirmeye alınmış ve oluşturulan listelerde belirtilmiştir. Katılımcılar tarafından “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına atfen ifade edilen metaforlar için dört ayrı alfabetik bir liste oluşturulmuştur. Üretilen metaforların hangi katılımcı tarafından üretildiğini ifade etmek, çalışmanın güvenilirliğini artırmak ve verilecek örneklerin belirtilmesi için “Örnek1..., Örnek 263 için Ö1..., Ö263 şeklinde” kodlamalar yapılmıştır. Örnek; (Ö31-Kadın-Mezun), (Ö581-Erkek-Öğrenci), gibi.

b-Kategori geliştirme süreci: Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “banka” kavramına yönelik 127, “kredi” kavramına yönelik 132, “risk” kavramına yönelik 112, “sigorta” kavramına yönelik 74 farklı metafor tespit edilmiştir. Bu süreçte, Banka kavramı için bankanın işlev ve fonksiyonları B1’den B9’a kadar 9 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 6 metafor D kategorisinde gösterilmiştir. Kredi kavramı için, kredinin işlev ve fonksiyonları K1’den K5’a kadar 5 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 3 metafor D başlığında gösterilmiştir. Risk kavramı için, üretilen metaforlar R1’den R4’a kadar 4 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 23 metafor D başlığında gösterilmiştir. Sigorta kavramı için, sigortanın işlev ve fonksiyonları S1’den S5’a kadar 5 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 7 metafor D başlığında gösterilmiştir.

c-Geçerlik ve güvenilirliği sağlama süreci: Bu süreçte, katılımcılar tarafından ilgili kavramlara atfen üretilen metaforlar hakkında araştırmanın geçerlilik ve güvenilirliğinin sağlanması amacıyla, ilgili kavramlar hakkında kategorize edilerek oluşturulmuş olan metafor listeleri Bankacılık ve Sigortacılık programında konusunda uzman beş öğretim elemanına verilerek gerekli eşleştirmeleri yapmaları ve değerlendirmeleri istenmiştir. Sonrasında, beş farklı uzmanın yaptığı eşleştirme ve değerlendirmeler mevcut çalışma ile karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilmiştir. “Toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır” (Yıldırım & Şimşek, 2005:257). Araştırmanın güvenilirliği, Miles ve Huberman’ın (1994:64), [Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı] formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Bu benzerlik oranı aynı zamanda nitel araştırmanın güvenilirliğini belirlemektedir. Miles ve Huberman modelinde kodlayıcılar arasındaki görüş birliği olarak kavramsallaştırılan bu benzerlik denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin en az % 80 olması beklenmektedir (Miles ve Huberman, 1994:64). Yapılan hesaplamada, uzmanların ve araştırmacının değerlendirmeleri arasındaki uyumun “Banka” kavramı için %94, “Kredi” kavramı için %92, “Risk” kavramı için %96, “Sigorta” kavramı için %96 oranında bir uzlaşma (güvenirlik) sağlanmıştır.

d-Metaforların sayısal verileri için SPSS paket programına aktarma süreci: Katılımcılar tarafından “banka, kredi, risk, sigorta” kavramlarına atfen üretilen metaforlar, yukarıda da açıklandığı üzere kategorilere ayrılmış ve her bir kategori için SPSS 22 paket programına yüklenerek üretilen metaforların sıklık frekansları hesaplanmıştır. Yapılan çalışmada ilgili kavramlar için üretilen metaforların sıklık derecelerine göre önceden oluşturulmuş olan kategori dağılımları belirlenmiştir. Sıklık derecesine göre en yüksek frekanstan en düşüğe olacak şekilde sıralanmıştır.

3.5. Araştırmanın Bulguları

263 katılımcının anket formlarından elde edilen metafor kaynak ve konuları, literatürde yer verilen “Banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına ait özellikleri dikkate alınarak sınıflandırılmış ve yapılan ilk değerlendirmede, “Banka” kavramına ilişkin metaforlar Tablo-3’te, “Kredi” kavramına ilişkin metaforlar Tablo-5’te, “Risk” kavramına ilişkin metaforlar Tablo-7’de, “Sigorta” kavramına ilişkin metaforlar Tablo-9’da görüleceği şekilde, frekans sıklık derecesine göre sıralanmıştır. Herhangi bir kategori sınıfına girmeyenler,

oluşturulan tablolarda D (Diğer) kategori gurubunda yer almaktadır. Araştırmaya katılan 263 kişinin cinsiyet dağılımları Tablo-1’de belirtilmiştir. Buna göre, araştırmaya katılanların %32,3’ü erkek (85 kişi), %67,7’si kadın (178 kişi) olduğu görülmektedir.

Tablo-1:Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımları

	Sayı	Oran %
Erkek	85	32,3
Kadın	178	67,7
Toplam	263	100,0

Araştırmaya katılan 263 kişinin öğrenci / mezun dağılımları Tablo-2’de belirtilmiştir. Buna göre, araştırmaya katılanların %39,9’u mezun (105 kişi), %60,1’i öğrenci (158 kişi) olduğu görülmektedir.

Tablo-2:Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Öğrenci / Mezun Dağılımları

	Sayı	Oran %
Mezun	105	39.9
Öğrenci	158	60.1
Toplam	263	100,0

3.5.1. Banka Kavramına İlişkin Metaforlar ve Analizleri

263 katılımcıdan elde edilen veriler incelendiğinde “Banka” kavramına ilişkin 127 farklı metafor üretildiği tespit edilmiştir (Tablo-3). Elde edilen metaforlar sıklık derecesine göre sıralandığında, “Banka” kavramına atfen en fazla tekrar edilen metaforun “tefeci” (f=20) olduğu görülmektedir. Ardından sırasıyla, “Kumbara” (f=16), “Kasa” (f=15), “Dost” (f=12), “ihtiyaç Kaynağı” (f=10), “Kurum” (f=9), “Para” (f=8) sıklık derecesine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo-3: Banka Kavramına İlişkin Metaforlar

Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f
Tefeci	20	Ailenin Zengini	1	Finans Kaynağı	1	Legal Tefeci	1
Kumbara	16	Alışveriş	1	Finansal Araç	1	Maddiyat Merkezi	1
Kasa	15	Anahtar	1	Finansçı	1	Mal	1
Dost	12	Anne/Baba	1	Geleceğe Yatırım	1	Matematik	1
İhtiyaç Kaynağı	10	Avm	1	Gelecek	1	Mecburiyet	1
Kurum	9	Baba Cebi	1	Geliştiren	1	Meyve Suyu	1
Para	8	Bahçe	1	Gençlik	1	Miknatis	1
Arkadaş	6	Bataklık	1	Güvenli Bir Yer	1	Modern Esaret	1
Baba	6	Beşik	1	Harikalar Diyarı	1	Modern Tefeci	1
Kuruluş	6	Bilgi	1	Havuz	1	Muhasebe	1
Anne	5	Borç	1	Hayat	1	Para Ticareti	1
Güvence	5	Borsa	1	Hedef	1	Patron	1
Aile	4	Cep Telefonu	1	Hesap	1	Pazar	1
Kalp	4	Çıkar İlişkisi	1	İnsan	1	Rekabet	1
Aracı	3	Çukur	1	İnternet	1	Risk	1
Cüzdan	3	Değer	1	İşyeri	1	Saat	1
Dost/Düşman	3	Değerli Varlık	1	İyi	1	Saklama Kabı	1
Ticaret	3	Deniz	1	Kazan	1	Samimiyet	1
Dağ	2	Depo	1	Kadın	1	Sermaye	1
Ev	2	Destek	1	Kalkan	1	Sevgili	1
Güven	2	Destekçi/Sömürgeci	1	Kamyon	1	Sigorta	1
Güvenilir	2	Devlet	1	Kan Emici	1	Sülük	1
Hazine	2	Dipsiz Kuyu	1	Kapalı Kutu	1	Toprak	1
Kötü Gün Dostu	2	Dolandırıcılık	1	Kardeş	1	Vakıf	1
Liman	2	Dolap	1	Kaynak	1	Yakın Akraba	1

Market	2	Dostluk	1	Kazanç	1	Yara	1
Para Evi	2	Dönüm Noktası	1	Kolaylaştırıcı	1	Yemek Kazanı	1
Yardımcı	2	Dünya	1	Kolaylık	1	Zor gün Kurtarıcısı	1
Yardımsever	2	Ekmek	1	Komşu/Akraba	1	Z (Boş)	3
Yasal Tefeci	2	Ekonomi	1	Kölelik	1		
Yatırım	2	El-Kol	1	Kurnaz	1		
Açık Kredi	1	Emanetçi	1	Kurtarıcı	1		
Aile Büyüğü	1	Finansal Aracı	1	Kürkçü Dükkânı	1		
TOPLAM METAFOR SAYISI							127

“Banka” Kavramına Atfedilen Metaforlara İlişkin Değerlendirmeler

“Banka” kavramına ilişkin metaforlardan “tefeci, kumbara, kasa, dost ve ihtiyaç kaynağı” sıklık derecesine göre en fazla tekrarlanan metaforlar olmuştur. Bunlara ilişkin benzetmeler aşağıda örneklerle açıklanmıştır.

“Tefeci” f=20

Araştırmaya katılan 20 katılımcı “banka” kavramına atfen “tefeci” metaforunu kullanmıştır. Aşağıda görüleceği üzere bankanın, faizle para sattığı, bire beş istediği, bedelsiz fonlama yapmayacağı, yasal fakat tefeci gibi davranışlarda bulunan bir yapı olduğu ileri sürülmektedir. Ayrıca, er ya da geç her insanın bir bankaya borçlanabileceği ifade edilmektedir. Bankaların kişilere yardımcı olma çabası altında aslında insanları sömürdüğünü, insanların zor zamanlarda mecburen bankalarla çalışmak zorunda olduklarını, fakat bankaların bu durumda fırsattan istifade ederek kişilerden verdikleri hizmet karşılığı için oldukça fazla ücret alarak para ticareti yaptıklarını ifade eden metaforların üretilmesi, öğrenciler tarafından bu şekilde algılanmasına etki eden sebepler olarak gösterilebilir.

- Tefeci gibidir, çünkü faizle para satar (Ö30-Erkek-Mezun),
- Tefeci gibidir, çünkü bire beş ister (Ö104-Kadın-Mezun),
- Banka tefeci gibidir, çünkü bedelsiz fonlama yapmaz (Ö189-Kadın-Mezun),
- Tefeci gibidir, para verip faizi ile geri alır, sadece legaldir (Ö251-Kadın-Öğrenci),
- Faizi insanlara dayatan tefeci gibidir, her insanın sonunda bir bankaya borçlu olacağını bilir (Ö124-Kadın-Öğrenci),

“Kumbara” f=16

Araştırmaya katılan 4’ü mezun, 12’si öğrenci toplam 16 kişi “banka” kavramına atfen “kumbara” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere, bankanın, bir kumbaraya benzetildiği, insanların birikim yapmalarına olanak tanıdığı, para biriktirmek için en iyi yöntemlerden biri olduğu, ihtiyaç halinde kişilerin elinin altında önemli bir yardımcı olduğu ileri sürülmektedir.

- Kumbara gibidir, çünkü birikimde yardımcı olabilir (Ö61-Kadın-Öğrenci),
- Banka kumbara gibidir çünkü paranızı saklar ve birikmesini sağlar (Ö32-Erkek-Öğrenci),
- Banka kumbaraya benzer bence her istediğinde kenardaki parayı yatırıp istediğin zaman da parayı kullanmak için alabilirsin (Ö195-Kadın-Mezun),
- Kumbara gibidir, ihtiyaç oldukça istediğini al (Ö63-Kadın-Mezun),
- Kumbara gibidir, para biriktirmek için en iyi yöntemdir (Ö150-Kadın-Öğrenci),

“Kasa” f=15

Araştırmaya katılan 10’u mezun, 5’i öğrenci toplam 15 kişi “banka” kavramına atfen “kasa” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere bankanın, bir kasaya benzetildiği, herkesin erişemeyeceği, paramızı toplayan hem de saklayan güvenilir bir kasa olduğu ileri sürülmektedir.

- Kasa gibidir, bütün paramızı saklar (Ö15-Kadın-Öğrenci),
- Banka kasa gibidir, çünkü herkes erişemez, bu yüzden güvenlidir (Ö107-Erkek-Mezun),
- Kasa gibidir, yatırımımızı güvenli bir şekilde saklayabiliriz (Ö173-Kadın-Mezun),
- Banka kasa gibidir çünkü mevduat toplamaktadır (Ö111-Kadın-Öğrenci),
- Kasa gibidir, paranız hem güvencedir hem de birikir (Ö164-Erkek-Mezun),

“Dost” f=12

Araştırmaya katılan 12 katılımcı “banka” kavramına atfen “dost” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak, aşağıda görüleceği üzere, bankanın, bir dostu benzetildiği, ihtiyaç halinde, eşin dostun yardım etmediğinde kişilerin yanında olan ve iyi geçinilmesi gereken bir dost olduğu ileri sürülmektedir.

- Sana yardım edebilecek bir dost gibidir, şartlar sağlandığında eş, dost yardım etmediğinde banka edebilir (Ö48-Erkek-Öğrenci),
- Banka dostu benzer, çünkü sürekli orada bir yeredir bilirsin (Ö71-Kadın-Öğrenci),
- Dost gibidir, çünkü para ihtiyacımız olduğunda size vermeye çalışır (Ö137-Bay-Mezun),
- Dosta benzer, çünkü ihtiyacın olduğunda yanındadır (Ö191-Kadın-Mezun),
- Banka, iyi geçinmemiz gereken bir dosttur, çünkü iki taraflı menfaatler vardır(Ö259-Erkek-Öğrenci),

“İhtiyaç Kaynağı” f=10

Araştırmaya katılan 5’i mezun, 5’i öğrenci toplam 10 kişi “banka” kavramına atfen “ihtiyaç kaynağı” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği gibi; bankanın bir ihtiyaç kaynağına benzetildiği, kişilerin işlerini yürütülebilmeleri için gerekli olduğu, saklama, harcama ve yatırım gibi hizmetleri sunduğu, ekonominin olmazsa olmaz bir unsuru, temel bir ihtiyaç kaynağı olduğunu ileri sürmektedirler.

- Temel ihtiyaçlarımız gibidir, çünkü bankalar olmazsa hiçbir işimiz yürümez (Ö153-Erkek-Mezun),
- İhtiyaç kaynağıdır, çünkü ekonomi açısından olmazsa olmazdır (Ö57-Kadın-Öğrenci),
- Temel bir ihtiyaç gibidir, çünkü yaşadığımız dönemde olmadan işlerimizi halletmemiz çok zor (Ö227-Erkek-Öğrenci),
- İhtiyaç kaynağıdır, çünkü ekonomi açısından olmazsa olmazdır (Ö57-Kadın-Öğrenci),
- İhtiyaç kaynağıdır, çünkü saklama, harcama ve yatırım gibi hizmet sunar (Ö122-Kadın-Öğrenci)

“Banka” Kavramına İlişkin Metaforların Kategorilerine Göre Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen verilere göre, üretilen her bir metafor ilgili kategorilere ayrılarak, SPSS programında sıklık frekansı açısından değerlendirilmiştir. Kategorilerine göre “Banka” kavramına ilişkin metaforların dağılımları Tablo-4’te yer almaktadır. Bu tabloda bankanın işlev ve fonksiyonları B1’den B9’a kadar 9 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 6 metafor D kategorisinde gösterilmiştir. En fazla tekrarlanan metaforlar ve sıklık oranlarına göre kategoriler sıralanmıştır.

Tablo-4:Kategorilerine Göre “Banka” Kavramına İlişkin Metaforların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Kod	İşlev ve Fonksiyonlarına Göre Banka	Metaforlar	f	p
B7	Güvence kaynağı Garantör olarak Banka	Aile (f=4), Aile Büyüğü (f=1), Anahtar (f=1), Anne (f=5), Anne/Baba (f=1), Arkadaş (f=1), Baba (f=6), Baba Cebi (f=1), Bahçe (f=1), Beşik (f=1), Değerli Varlık (f=1), Destek (f=1), Ekonomi (f=1), El kol (f=1), Ev (f=2), Geliştiren (f=1), Güvenilir (f=1), Güven (f=1), Güvence (f=5), Güvenli Bir Yer (f=1), İhtiyaç (f=2), Kalp (f=1), Kardeş (f=1), Kazanç (f=1), Kürkçü Dükkanı (f=1), Liman (f=1), Para (f=1), Pazar (f=1), Rekabet (f=1), Samimiyet (f=1), Sigorta (f=1), Yakın Akraba (f=1), Yardımcı (f=1), Yardımsever (f=1), Yemek Kazanı (f=1)	53	20,2
B8	Kara günde yardıma koşan dost-arkadaş olarak Banka	Ailenin Zengini (f=1), Arkadaş (f=5), Bilgi (f=1), Cüzdân (f=1), Dağ (f=1), Dolap (f=1), Dost (f=12), Dost / Düşman (f=3), Dostluk (f=1), Emanetçi (f=1), Gençlik (f=1), İyi (f=1), Kalkan (f=1), Kalp (f=1), Kasa (f=2), Kolaylaştırıcı (f=1), Komşu/Akraba (f=1), Kötü gün Dostu (f=2), Kumbara (f=4), Kurtarıcı (f=1), Liman (f=1), Sevgili (f=1), Yardımlaşma (f=1), Yardımsever (f=1), Zor gün Kurtarıcısı (f=1)	47	17,9
B9	İnsanları sömüren bir sistem olarak Banka	Bataklik (f=1), Borç (f=1), Çıkar İlişkisi (f=1), Çukur (f=1), Destekçi/Sömürgeci (f=1), Dipsiz Kuyu (f=1), Dolandırıcı (f=1), Kadın (f=1), Kamyon (f=1), Kan Emici (f=1), Kölelik (f=1), Kurnaz (f=1), Kurum (f=1), Legal Tefeci (f=1), Modern Esaret (f=1),	41	15,6

		Modern Tefeci (f=1), Para Ticareti (f=1), Sülük (f=1), Tefeci (f=20), Yara (f=1), Yasal Tefeci (f=2),		
B1	Finansal bir kurum, kuruluş olarak Banka	Borsa (f=1), Değer (f=1), Devlet (f=1), Hazine Sandığı (f=1), Hedef (f=1), İşyeri (f=1), Kaynak (f=1), Kolaylık (f=1), Kuruluş (f=6), Kurum (f=8), Mal (f=1), Market (f=2), Matematik (f=1), Meyve Suyu (f=1), Para (f=2), Para Evi (f=1), Patron (f=1), Saat (f=1), Ticaret (f=3), Toprak (f=1), Vakıf (f=1), Yatırım Merkezi (f=1)	38	14,4
B6	Saklama aracı, "kasa" olarak Banka	Cüzdan (f=1), Depo (f=1), Güven (f=1), Güvenilir (f=1), Havuz (f=1), İnsan (f=1), İnternet (f=1), Kapalı Kutu (f=1), Kasa (f=13), Kumbara (f=12), Para evi (f=1), Saklama Kabı (f=1),	35	13,3
B5	Ekonomik faaliyetlerin merkezi olarak Banka	Alışveriş (f=1), Avm (f=1), Dağ (f=1), Deniz (f=1), Ekmek (f=1), Finans (f=1), Gelecek (f=1), Hazine (f=1), Kalp (f=2), Maddiyat Merkezi (f=1), Mecburi (f=1), Miknatis (f=1), Muhasebe (f=1), Para (f=4), Para Ticareti (f=1),	19	7,2
B4	Kredi kaynağı, insanların para ihtiyacını karşılayan kurum olarak Banka	Açık Kredi (f=1), Cüzdan (f=1), Finans Kaynağı (f=1), İhtiyaç (f=7), İhtiyaç Kaynağı (f=1),	11	4,2
B2	Finansal aracılık olarak Banka	Finansal Araç (f=1), Finansal Aracı (f=1), Aracı (f=3),	5	1,9
B3	Yatırım aracı olarak Banka	Geleceğe Yatırım (f=1), Hayat (f=1), Hesap (f=1), Sermaye (f=1), Yatırım (f=1),	5	1,9
D	DİĞER	Cep Telefonu (f=1), Dönüm Noktası (f=1), Dünya (f=1), Harikalar Diyarı (f=1), Kazan (f=1), Risk (f=1), Z (f=3),		
		TOPLAM	263	100,0

Banka kavramında ilişkin metaforların yer aldığı Tablo-3 incelendiğinde her ne kadar "tefeci" metaforu en fazla sıklık derecesine sahip olsa da, metaforların kategorize edilmiş olduğu Tablo-4 incelendiğinde "B7 Güvence kaynağı garantör olarak Banka" katılımcıların %20,2 si tarafından (f=53) olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların önemli bir kısmı elde edilen verilerin sıklık ve oranlardan da anlaşılacağı üzere bankaların bir güvence kaynağı ve garantör olarak görüldüğünü ifade edebilecek metaforlar ortaya koymuşlardır.

Ardından "B8 Kara günde yardıma koşan dost-arkadaş olarak Banka" %17,9 oranıyla (f=47) ikinci olarak bankanın kişilerin zor günlerinde yardıma koşan dost ve arkadaş olarak görüldüğü, ifade edilen metaforlardan anlaşılmaktadır. Üçüncü sırada ise katılımcıların % 15,6'sı (f=41), "B8 İnsanları sömüren bir sistem olarak Banka" olarak görüldüğünü ortaya koyan metaforlar kullanmıştır. Bir başka ifadeyle bankaların kişilere yardımcı olma çabası altında, aslında insanları sömürdüğünü, insanların zor zamanlarında mecburen bankalarla çalışmak zorunda kaldıklarını, fakat bankaların bu durumda fırsattan istifade ederek kişilerden verdikleri hizmet karşılığı için oldukça fazla ücret alarak para ticareti yaptıklarını ifade eden metaforlar ortaya koymuşlardır. Dördüncü sırada, "B1 Finansal bir kurum, kuruluş olarak Banka," kategorisi gelmektedir. Araştırmaya katılanların % 14,4'ü (f=38), bankanın en temel fonksiyon ve işlevlerinden biri olan finans sağlama aracı olarak bir kurum-kuruluş, finansal bir yapı olduğunu ifade eden metaforu kullanmıştır. Beşinci sırada ise, "B6 Saklama aracı, "kasa" olarak Banka" gelmektedir. Araştırmaya katılanların % 13,3'ü (f=35), kişilerin para ve benzeri kıymetli eşyalarını saklayabilecekleri bir yer olarak bankaya atfen metaforlar kullanmıştır.

Altıncı sırada, katılımcıların %7,2'si (f=19) "B5 Ekonomik faaliyetlerin merkezi olarak Banka," yedinci sırada %4,2 oranıyla (f=11) "B4 Kredi kaynağı olarak insanların para ihtiyacını karşılayan kurum Banka," sekizinci sırada %1,9 oranıyla (f=5) "B2 Finansal aracılık olarak Banka" ve dokuzuncu sırada ise, %1,9 oranıyla (f=5) "B3 Yatırım aracı olarak Banka" kategorisi gelmektedir. Bankaların en temel işlev ve fonksiyonlarından olan ve güvence kaynağı olarak, kişilerin ihtiyaç duydukları zamanlarda yardıma koşan dost-arkadaş gibi görülmesi, finansal bir

kurum-kuruluş olduğu, saklama aracı, “kasa” olarak görülmesi katılımcıların çoğunluğu tarafından bankaya olumlu atfedilen metaforların frekans ve yüzde dağılımlarından da anlaşılmaktadır.

3.5.2. Kredi Kavramına İlişkin Metaforlar ve Analizleri

263 katılımcıdan elde edilen veriler incelendiğinde “Kredi” kavramına ilişkin 132 farklı metafor üretildiği tespit edilmiştir (Tablo-5). Elde edilen metaforlar sıklık derecesine göre sıralandığında, “Kredi” kavramına atfen en fazla tekrar edilen metaforun “ihtiyaç” (f=23) olduğu görülmektedir. Ardından sırasıyla, “borç” (f=11), “destek” (f=9), “arkadaş” (f=6), “dost/düşman” (f=6), “tefeci” (f=6), sıklık derecesine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo-5: Kredi Kavramına İlişkin Metaforlar

Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f
İhtiyaç	23	Kardeş	2	Elma	1	Mum	1
Borç	11	Kaynak	2	Emanet Para	1	Mutlu İnsan	1
Destek	9	Kolaylık	2	Ev Sahibi	1	Nakit	1
Arkadaş	6	Sermaye	2	Fazla Para	1	Narkoz	1
Dost/Düşman	6	Sorumluluk	2	Finansal Araç	1	Nikotin	1
Tefeci	6	Yardımcı	2	Fon	1	Norveç Çakısı	1
Bataklik	5	Yılan	2	Garanti	1	Nöbetçi Eczane	1
Faiz	5	Acı	1	Günah	1	Olmayan Para	1
İlaç	5	Acil Para	1	Güvence	1	Ödünç Eşya	1
Kurtarıcı	5	Akraba	1	Hastalık	1	Pasta	1
Risk	5	Alışkanlık	1	Hayal	1	Pişmanlık	1
Borç Para	4	Alkol	1	Hayat	1	Sevgili	1
Borçlanma	4	Anne/Baba	1	İkram	1	Sıkıntı	1
Emanet	4	Araç	1	İş	1	Sinsi Dost	1
Güven	4	Aslan	1	İtibar	1	Sömürü	1
Hayali Para	4	Avans	1	İyilik	1	Şans	1
Hızır	4	Başlangıç	1	Joker	1	Şuursuzluk	1
Nefes	4	Bedel	1	Kâbus	1	Tatlı	1
Satın alma Gücü	4	Bilet	1	Kadın	1	Tehlike	1
Baba	3	Birey	1	Kazanç	1	Ticaret	1
Borç Almak	3	Cankurtaran	1	Kirpi	1	Toplu Para	1
Borç Batağı	3	Cüzdan	1	Kişi	1	Tuzak	1
Düşman	3	Çizgi	1	Kolay Kazanç	1	Umut	1
Kötü gün Dostu	3	Çocuk	1	Kolaylaştırıcı	1	Uyuşturucu	1
Para	3	Dayanak	1	Komşu	1	Uzatılan El	1
Sigara	3	Deniz	1	Kötü Arkadaş	1	Yara	1
Yük	3	Destekçi	1	Kuyu	1	Yardım Kaynağı	1
Acı Biber	2	Doktor	1	Likidite	1	Yastık Altındaki Para	1
Alışveriş	2	Dondurma	1	Maaş	1	Yatırım	1
Ateş	2	Ek Güvence	1	Mal	1	Yedek	1
Gereksinim	2	Ekonomi	1	Maliyet	1	Yemin	1
Güç	2	El	1	Masaj	1	Zengin Baba	1
Hazır Para	2	Elektrik Kaçırın Priz	1	Merdiven	1	Zulüm	1
						Z (Boş)	3
TOPLAM METAFOR SAYISI							132

“Kredi” Kavramına Atfedilen Metaforlara İlişkin Değerlendirmeler

“Kredi” kavramına ilişkin metaforlardan “İhtiyaç, Borç, Destek, Arkadaş, Dost/Düşman, Tefeci” sıklık derecesine göre incelendiğinde, en fazla tekrarlanan metaforlar olmuştur. Bunlara ilişkin benzetmeler aşağıda örneklerle açıklanmıştır.

“İhtiyaç” f=23

Araştırmaya katılan 7’i mezun, 16’sı öğrenci toplam 23 katılımcı “kredi” kavramına atfen “ihtiyaç” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere kredinin bir ihtiyaca benzetildiği, kişilerin hayatını kolaylaştıran, büyük ölçüde onlara zor günlerinde ve zamanlarda yardımcı olan, kişilere nakit desteği sağlayarak onların sıkıntılarını gideren temel bir ihtiyaç olduğu ileri sürülmektedir.

- İhtiyaç gibidir, çünkü hayatımızı kolaylaştırmada büyük ölçüde yardımcı olur (Ö24-Kadın-Öğrenci),
- İhtiyaç gibidir, lazım oldukça harcarsın (Ö97-Kadın-Öğrenci),
- İhtiyaca benzer, zor gününde sana nakit sağlar (Ö164-Erkek-Mezun),
- İhtiyaçtır, en zor zamanlarımızda bize destek olur (Ö179-Erkek-Mezun),

“Borç” f=11

Araştırmaya katılan 4’ü mezun, 7’si öğrenci toplam 11 katılımcı “kredi” kavramına atfen “borç” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere kredinin bir borca benzetildiği, kişinin kendisine ait olmayan paranın kullanılması anlamına geldiği ve er ya da geç bedelinin bir şekilde geri ödenmek zorunda olunan başkasına ait bir para olduğu ileri sürülmektedir.

- Borç gibidir, sana ait olmayanı kullanmaktır (Ö55-Erkek-Mezun),
- Borç gibidir, er ya da geç bedeli bir şekilde ödenmek zorundadır (Ö218-Kadın-Öğrenci),
- Borç gibidir, başkasına ait paradır (Ö76-Kadın-Öğrenci),

“Destek” f=9

Araştırmaya katılan 5’i mezun, 4’ü öğrenci toplam 9 katılımcı “kredi” kavramına atfen “destek” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere kredinin, bir desteğe benzetildiği kredi almadan mal sahibi olmanın çok kolay olmadığı, doğru yerde ve amaçta kullanıldığında kişilerin bütçelerindeki sıkıntıların aşılmasında özellikle “tedbirli” davrananlar için büyük bir destek olanağı olduğu, bireylere ve kurumlara destek sağladığı ileri sürülmektedir.

- Destek gibidir, çünkü bu devirde destek almadan, mal sahibi olmak pek mümkün değil. (Ö173-Kadın-Mezun),
- Destek gibidir, doğru yerde ve amaçta kullanılırsa bütçedeki sıkıntının aşılmasını sağlayabilir (Ö174-Erkek-Mezun),
- Destek gibidir, krediler “tedbirli” davrananlar için büyük bir destek olanağıdır. (Ö74-Kadın-Öğrenci),
- Destek gibidir, bireylere, kurumlara destek sağlar (Ö169-Erkek-Mezun),

“Arkadaş” f=6

Araştırmaya katılan 3’ü mezun, 3’ü öğrenci toplam 6 katılımcı “kredi” kavramına atfen “arkadaş” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere kredinin bir arkadaşına benzetildiği, kişinin zor zamanında para isteyebileceği en yakın arkadaşı gibi olduğu, lazım olduğunda hemen yanında olabilen tanıdık, güvenilen, samimi ve borç isteyebileceği bir kişi olduğu ileri sürülmektedir.

- Kredi arkadaş gibidir, zor zamanında para istersin elinde olduğunda ise geri verirsin (Ö83-Kadın-Öğrenci),
- Kredi, arkadaşına benzer, son zamanlarda insanların en yakın arkadaşı gibidir. (Ö175-Kadın-Mezun),
- Arkadaş gibidir, lazım olduğunda hemen yanındadır (Ö92-Kadın-Mezun),
- Arkadaş gibidir, arkadaşını tanırsın, ona güvenirsin, samimiyetin vardır ve ondan borç isteyebilirsin (Ö262-Kadın-Öğrenci),

“Dost/Düşman” f=6

Araştırmaya katılan 2’si mezun, 4’ü öğrenci toplam 6 katılımcı “kredi” kavramına atfen “dost/düşman” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere kredinin yeri geldiğinde iyi bir dostu, yeri

geldiğinde ise düşmana benzediği ifade edilmiştir. Dost gibi görünen düşman olduğu, zamanı geldiğinde verdiği fazlasıyla geri aldığı, iyi bir planda kişiyi desteklediği ama plansızlıkta ise daha da aşağıya çekerek zor durumda bırakabileceği, ödemenin zamanında yapılmadığında kişinin düşmanı olduğu ifade edilmektedir.

- *Dost gibi görünen düşmandır, fazlasıyla geri alır (Ö73-Kadın-Öğrenci),*
- *Düşman/Dost gibidir, çünkü iyi bir planda sizi destekler ama plansızlıkta sizi daha da aşağıya çeker (Ö147-Bay-Mezun),*
- *Kredi dost/düşman gibidir, zor zamanlarda yetişir dosttur, ödemediğinde düşmanın olur (Ö190-Kadın-Öğrenci),*

“Kredi” Kavramına İlişkin Metaforların Kategorilerine Göre Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen verilere göre, üretilen her bir metafor ilgili kategorilere ayrılarak, SPSS programında sıklık frekansı açısından değerlendirilmiştir. Kategorilerine göre “Kredi” kavramına ilişkin metaforların dağılımları Tablo-6’da yer almaktadır. Kredilerin işlev ve fonksiyonları K1’den K5’a kadar 5 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 3 metafor D başlığında gösterilmiştir. En fazla tekrar edilen metaforlar ve sıklık oranlarına göre kategoriler sıralanmıştır.

Tablo-6: Kategorilerine Göre Kredi Kavramına İlişkin Metaforların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Kod	İşlev ve Fonksiyonlarına Göre Kredi	Metaforlar	f	p
K5	Sıkıntı kaynağı olarak Kredi	Acı (f=1), Acı Biber (f=2), Alkol (f=1), Ateş (f=2), Bataklik (f=5), Bedel (f=1), Bilet (f=1), Çocuk (f=1), Deniz (f=1), Dondurma (f=1), Dost/Düşman (f=6), Düşman (f=3), Elektrik Kaçıran Priz (f=1), Faiz (f=5), Gereksiz (f=1), Güç (f=1), Günah (f=1), Hastalık (f=1), Hayal (f=1), Hayali Para (f=4), İyilik (f=1), Kâbus (f=1), Kadın (f=1), Kardeş (f=2), Kirpi (f=1), Komşu (f=1), Kötü Arkadaş (f=1), Kötü gün Dostu (f=3), Kuyu (f=1), Maaş (f=1), Maliyet (f=1), Merdiven (f=1), Mutlu İnsan (f=1), Narkoz (f=1), Nikotin (f=1), Pişmanlık (f=1), Risk (f=5), Sevgili (f=1), Sıkıntı (f=1), Sigara (f=2), Sinsi Dost (f=1), Sorumluluk (f=2), Sömürü (f=1), Şuursuzluk (f=1), Tatlı (f=1), Tefeci (f=6), Tehlike (f=1), Tuzak (f=1), Uyuşturucu (f=1), Yara (f=1), Yemin (f=1), Yılan (f=2), Yük (f=3), Zulüm (f=1),	91	34,6
K1	Finansal kurtarıcı olarak Kredi	Acil Para (f=1), Alışveriş (f=1), Anne/Baba (f=1), Araç (f=1), Baba (f=3), Başlangıç (f=1), Cankurtaran (f=1), Cüzdân (f=1), Çizgi (f=1), Destek (f=9), Destekçi (f=1), Doktor (f=1), Ekonomi (f=1), Finansal Araç (f=1), Fon (f=1), Güç (f=1), Hayat (f=1), Hazır Para (f=2), Hızır (f=4), İkrâm (f=1), İlaç (f=3), İtibar (f=1), Joker (f=1), Kaynak (f=1), Kazanç (f=1), Kolay Kazanç (f=1), Kolaylık (f=1), Kurtarıcı (f=4), Likidite (f=1), Masaj (f=1), Mum (f=1), Nakit (f=1), Nefes (f=3), Norveç Çakısı (f=1), Nöbetçi Eczane (f=1), Para (f=3), Pasta (f=1), Sermaye (f=2), Ticaret (f=1), Toplu Para (f=1), Uzatılan El (f=1), Yardımcı (f=2), Yastık Altındaki Para (f=1), Yatırım (f=1), Zengin Baba (f=1), Z (f=1),	71	27,0
K4	İhtiyaç-Destek-Güvence olarak Kredi	Akraba (f=1), Alışkanlık (f=1), Arkadaş (f=6), Avans (f=1), Dayanak (f=1), Ek Güvence (f=1), El (f=1), Elma (f=1), Garanti (f=1), Gereksinim (f=1), Güven (f=4), Güvence (f=1), İhtiyaç (f=23), İlaç (f=2), İş (f=1), Kaynak (f=1), Kişi (f=1), Kolaylaştırıcı (f=1), Kolaylık (f=1), Kurtarıcı (f=1), Mal (f=1), Nefes (f=1), Sigara (f=1), Yardım Kaynağı (f=1), Yedek (f=1),	56	21,3

K2	Borç batağı olarak Kredi	Borç (f=11), Borç Almak (f=3), Borç Batağı (f=3), Borç Para (f=4), Borçlanmak (f=4), Emanet (f=4), Emanet Para (f=1), Ev Sahibi (f=1), Fazla Para (f=1), Olmayan Para (f=1), Ödünç Eşya (f=1),	34	12,9
K3	Satın alma aracı-gücü olarak Kredi	Alışveriş (f=1), Satın alma Gücü (f=4), Umut (f=1),	6	2,3
D	Boş	Aslan (f=1), Birey (f=1), Şans (f=1), Z (f=2),	5	1,9
		TOPLAM	263	100,0

“Kredi” kavramına ilişkin metaforların yer aldığı Tablo-6, incelendiğinde “K5 Sıkıntı kaynağı olarak Kredi” katılımcıların %34,6’sı tarafından (f=91) olumsuz yönde görüş bildirmişlerdir. Katılımcılardan elde edilen verilerin sıklık ve oranlardan da anlaşılacağı üzere önemli bir kısmı kredinin bir sıkıntı kaynağı olarak görüldüğünü ifade edebilecek metaforlar ortaya koymuşlardır. Ardından “K1 Finansal kurtarıcı olarak Kredi” %27 oranıyla (f=71) ikinci olarak yer alan ve kredinin finansal sıkıntılarda kişilerin bir kurtarıcısı olarak görüldüğü ifade edilen metaforların üretildiği anlaşılmaktadır.

Üçüncü sırada, katılımcıların %21,3’ü (f=56), “K4 İhtiyaç-Destek-Güvence olarak kredi” kategorisinde kredinin kişilere ihtiyaç duyulduğunda destek ve güvence sunarak önemli bir ihtiyacı gidermesine atfeden metaforlar kullanmıştır. Bir başka ifadeyle, katılımcılar kredinin insanların ihtiyaçlarında destek ve güvenceyi çağrıştıran yönünü ifade eden metaforlar ortaya koymuşlardır. Dördüncü sırada, “K2 Borç batağı olarak kredi,” kategorisi gelmektedir. Araştırmaya katılanların %12,9’u (f=34) kredinin her ne kadar insanların ihtiyacını karşılama özelliği olsa da, diğer yandan kredinin kişiler için borç batağı olabileceğine ilişkin çıkarsamaları ifade eden metaforlar kullanmıştır. Beşinci ve son sırada, “K3 Satınalma aracı-gücü olarak kredi,” kategorisi gelmektedir. Araştırmaya katılanların % 2,3’ü (f=6) kredinin kişiler için bir satınalma aracı ve gücü olduğunu ifade eden metaforlar kullanmıştır.

Kredinin temel işlev ve fonksiyonları açısından katılımcıların üretmiş oldukları metaforların kategori dağılımları incelendiğinde kredinin sıkıntı kaynağı olarak (%34,6) ve borç batağı olarak (%12,9) algılandığını ortaya koyan metaforların üretilmiş olması toplamda %47,5 oranıyla araştırmaya katılan öğrenciler tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiş olması dikkat çekici olarak görülmektedir.

3.5.3. Sigorta Kavramına İlişkin Metaforlar ve Analizleri

Araştırmaya katılan 263 katılımcıdan elde edilen veriler incelendiğinde “Sigorta” kavramına ilişkin 74 farklı metafor üretildiği tespit edilmiştir (Tablo-7). Elde edilen metaforlar sıklık derecesine göre sıralandığında, “Sigorta” kavramına atfen en fazla tekrar edilen metaforun “güvence” (f=59) olduğu görülmektedir. Ardından sırasıyla, “güven” (f=38), “garanti” (f=14), “Aile” (f=12), “baba” (f=12), “emniyet kemeri (f=11) sıklık derecesine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo-7: Sigorta Kavramına İlişkin Metaforlar

Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f
Güvence	59	Şemsiye	2	İlaç	1
Güven	38	Teminat	2	İnek	1
Garanti	14	Ağaç	1	İyi Dost	1
Aile	12	Altın	1	Kapı Kilidi	1
Baba	12	Anne Sevgisi	1	Kara gün Dostu	1
Emniyet Kemeri	11	Anne Şefkati	1	Koruyucu Melek	1
Hayat	9	Araba	1	Kötü gün Parası	1
Güvenilir Liman	7	Aşk	1	Kumbara	1
Dost	5	Avukat	1	Kurtarıcı	1
Koruma	5	Dede	1	Önlem	1
Anne	4	Deyimler Sözlüğü	1	Pamuk	1
Kalkan	4	Doktor	1	Polis	1
Kötü gün Dostu	4	Dolandırıcı	1	Rahatlık	1
Anne/Baba	3	Emanet	1	Risk	1

Can Simidi	2	Eş	1	Sorumluluk	1
Can Yeleği	2	Ev	1	Sözleşme	1
Can Kurtaran	2	Evim	1	Tedbir	1
Çelik Yelek	2	Görünmez Zırh	1	Umut	1
Dağ	2	Hastane	1	Yalan	1
Gelecek	2	Hayat Garantisi	1	Yardım Kuruluşu	1
Güvenilir Arkadaş	2	Hayat Kurtarıcı	1	Yaşam	1
Kask	2	Hediye	1	Yatırım	1
Kilit	2	Hızır	1	Yedekleme	1
Mecburiyet	2	Huzur	1	Zor gün Dostu	1
Nefes	2	İhtiyaç	1	Z	3
TOPLAM METAFOR SAYISI					74

“Sigorta” Kavramına Atfedilen Metaforlara İlişkin Değerlendirmeler

“Sigorta” kavramına ilişkin metaforlardan *“Güvence, Güven, Garanti, Aile, Baba, Emniyet Kemer”* sıklık derecesine göre en fazla tekrarlanan metaforlar olmuştur. Bunlara ilişkin benzetmeler aşağıda örneklerle açıklanmıştır.

“Güvence,” f=59

Araştırmaya katılan 26’sı mezun, 33’ü öğrenci toplam 59 katılımcı *“sigorta”* kavramına atfen *“güvence”* metaforunu kullanmıştır. Örneğin aşağıda görüleceği üzere insanların gelecekteki olumsuzluklardan korunmak, sahip oldukları kıymetlerini olası bir takım zararlardan korumak ve hayat kurtarmak anlamına gelen *“güvence”* metaforu ile sigorta kavramını açıklamaya çalışmışlardır.

- *Güvencedir, çünkü kıymetlerimizi güven altına alır (Ö13-Kadın-Öğrenci),*
- *Sigorta güvencedir, gelecekteki olumsuzluklardan korkmazsın (Ö16-Erkek-Öğrenci),*
- *Güvencedir, sigorta yaptırmak hayat kurtarmak gibidir (Ö51-Kadın-Öğrenci),*
- *Güvence gibidir, çünkü her an başımıza ne gelebileceği belli değildir (Ö69-Kadın-Öğrenci),*
- *Güvence gibidir, hayatımızın birçok yerinde yaşamımızı kolaylaştırır (Ö90-Kadın-Öğrenci),*

“Güven” f=38

Araştırmaya katılan 15’i mezun, 23’ü öğrenci toplam 38 katılımcı *“Sigorta”* kavramına atfen *“Güven”* metaforunu kullanmıştır. Örneğin aşağıda görüleceği üzere güven, kişilerin kendilerini güçlü hissettirmesi açısından önem arz ettiği, olası risklere karşı güven satın alınması, risklerden kaynaklı oluşacak zararlara karşı yarınların garantiye alınmasında sigortanın güven verici özelliği *“güven”* metaforu ile sigorta kavramını açıklamaya çalışmışlardır.

- *Güvendir, risklere karşı güvenliği satın alırsın (Ö63-Kadın-Mezun),*
- *Güven gibidir, riskli durumlar için seni güçlü hissettirir (Ö92-Kadın-Öğrenci),*
- *Güvendir, çünkü yarını garantiye alır (Ö178-Kadın-Mezun),*
- *Güven gibidir, risklerden kaynaklı oluşacak zararlara karşı güven verir (Ö205-Erkek-Öğrenci),*
- *Güven gibidir, çünkü başımıza bir şey geldiğinde yanımızda olduğunu biliriz (Ö221-Kadın-Mezun),*

“Garanti” f=14

Araştırmaya katılan 7’si mezun, 7’si öğrenci toplam 14 katılımcı *“sigorta”* kavramına atfen *“garanti”* metaforunu kullanmıştır. Örneğin aşağıda görüleceği üzere garanti, kişilerin değerli eşyalarını, mallarını koruyan, kendisi ve ailesinin hayatı ve malının güvencesi olarak, ifade edilmektedir. Katılımcılar, teminat altına alınan risklerin oluşturacağı bir takım zararlara karşı, *“garanti”* metaforu ile sigorta kavramını açıklamaya çalışmışlardır.

- *Garanti gibidir, çünkü değerli şeylerini korur (Ö2-Erkek-Öğrenci),*
- *Garanti gibidir, kendin ve ailen için ihtiyacını karşılar (Ö97-Kadın-Öğrenci),*
- *Garanti gibidir, hayatımızın ve malımızın garantisidir, ederini geri alabilirsiniz (Ö198-Kadın-Mezun),*
- *Garantidir, teminat altına alınan tüm risklerin maddi boyutunu garantiler (Ö253-Erkek-Mezun),*

“Aile” f=12

Araştırmaya katılan 2’si mezun, 10’u öğrenci toplam 12 katılımcı “sigorta” kavramına atfen “aile” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak, aşağıda görüleceği üzere, aile, hayatın her alanında ihtiyaç duyulan, zor zamanlarda kişilerin yanında olup yardım aldığı, menfaat sağladığı, sıkıntılı dönemlerde kendisine kol kanat geren, kişinin başı sıkıştığında daima yanında olan “aile” metaforu ile sigorta kavramını açıklamaya çalışmışlardır.

- *Aile gibidir, çünkü hayatımızın her alanında ihtiyaç duyarız (Ö5-Kadın-Öğrenci),*
- *Aile gibidir, zor zamanlarımızda yanımızda olur (Ö20-Erkek-Öğrenci),*
- *Aile gibidir, çünkü yardım eder, menfaat sağlar, zor vakitte kol kanat gerer (Ö31-Kadın-Mezun),*
- *Aile gibidir, başımız sıkıştığında daima yanımızdadır (Ö78-Kadın-Öğrenci),*

“Sigorta” Kavramına İlişkin Metaforların Kategorilerine Göre Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen verilere göre, üretilen her bir metafor ilgili kategorilere ayrılarak, SPSS programında sıklık frekansı açısından değerlendirilmiştir. Kategorilerine göre “Sigorta” kavramına ilişkin metaforların dağılımları Tablo-8’de yer almaktadır. Sigortanın işlev ve fonksiyonları S1’den S5’a kadar 5 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 7 metafor D başlığında gösterilmiştir. En fazla tekrar edilen metaforlar ve sıklık oranlarına göre kategoriler sıralanmıştır.

Tablo-8: Kategorilerine Göre Sigorta Kavramına İlişkin Metaforların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Kod	İşlev ve Fonksiyonlarına göre Sigorta	Metaforlar	f	p
S1	Güvence olarak Sigorta	Ağaç (f=1), Altın (f=1), Anne Sevgisi (f=1), Araba (f=1), Avukat (f=1), Can Simidi (f=2), Can Yeleği (f=2), Can Kurtaran (f=2), Çelik Yelek (f=2), Dağ (f=2), Emanet (f=1), Emniyet Kemer (f=10), Garanti (f=14), Gelecek (f=2), Görünmez Zırh (f=1), Güven (f=38), Güvence (f=59), Güvenilir (f=2), Güvenlik (f=7), Hayat Garantisi (f=1), Hayat Kurtarıcı (f=1), Hızır (f=1), Huzur (f=1), İlaç (f=1), İyi Dost (f=1), Kalkan (f=4), Kapı Kilidi (f=1), Kara gün Dostu (f=1), Kask (f=2), Kilit (f=2), Koruma (f=5), Koruyucu Melek (f=1), Kötü gün Dostu (f=4), Kötü gün Parası (f=1), Kurtarıcı (f=1), Mecburiyet (f=1), Nefes (f=2), Pamuk (f=1), Polis (f=1), Sorumluluk (f=1), Şemsiye (f=2), Tedbir (f=1), Teminat (f=2), Umut (f=1), Yardım Kuruluşu (f=1), Yaşam (f=1), Zor Gün (f=1)	192	73,0
S2	Dayanışma aracı olarak Sigorta	Aile (f=12), Anne (f=4), Anne Şefkati (f=1), Anne/Baba (f=3), Baba (f=12), Doktor (f=1), Dost (f=5), Eş (f=1), Ev (f=1), Evim (f=1), Sözleşme (f=1)	42	16,0
S4	Bir ihtiyaç olarak Sigorta	Aşk (f=1), Hayat (f=8), İhtiyaç (f=1), Rahatlık (f=1)	11	4,2
S5	Yatırım aracı olarak Sigorta	Dede (f=1), Hediye (f=1), Kumbara (f=1), Yatırım (f=1), Yedekleme (f=1)	5	1,9
S3	Boş vaat olarak Sigorta	Dolandırıcı (f=1), İnek (f=1), Yalan (f=1)	3	1,1
D	Boş	Deyimler Sözlüğü (f=1), Emniyet (f=1), Hastane (f=1), Hayat (f=1), Mecburiyet (f=1), Önlem (f=1), Risk (f=1), Z (f=3)		
		TOPLAM	263	100,0

“Sigorta” kavramına ilişkin metaforların yer aldığı Tablo-8 incelendiğinde “S1 Güvence olarak Sigorta” katılımcıların %73’ü tarafından (f=192) bir güvence kaynağı olarak görüldüğünü ifade eden metaforlar ortaya koymuşlardır. Ardından ikinci sırada “S2 Dayanışma aracı olarak Sigorta” %16’sı (f=42), sigortanın, kişiler arasında dayanışma aracı olarak görüldüğü ifade edilen metaforların üretildiği anlaşılmaktadır.

Üçüncü sırada ise katılımcıların %4,2'si (f=11), "S4 Bir ihtiyaç olarak Sigorta" kategorisinde sigortanın bir ihtiyaç olarak görüldüğünü atfeden metaforlar ortaya koymuşlardır. Dördüncü sırada, "S5 Yatırım aracı olarak Sigorta," kategorisi gelmektedir. Araştırmaya katılanların sadece %1,9'u (f=5), sigortanın kişiler için bir yatırım aracı olarak görüldüğüne atfedilen metaforları kullanmıştır. Beşinci ve son sırada katılımcıların sadece %1,1'i (f=3) sigortayı boş vaat olarak gördüklerini ifade eden metaforlar kullanmıştır.

Sigortanın işlev ve fonksiyonları açısından katılımcıların üretmiş oldukları metaforların kategori dağılımları incelendiğinde sigortanın önemli sayılabilecek bir oranda (%73) kişiler için güvence olarak görüldüğüne yönelik görüş bildirdikleri ve buna ilişkin metaforlar ürettikleri anlaşılmaktadır. Katılımcıların %16'sı da sigortanın önemli bir dayanışma aracı olduğunu, katılımcıların %4,2'sinin de sigortanın insanların yaşamlarında önemli bir ihtiyacı karşıladığını ifade etmişlerdir. Katılımcıların sadece % 1,1'i sigortayı boş vaat olarak değerlendirerek olumsuz görüş bildirmiştir.

3.5.4. Risk Kavramına İlişkin Metaforlar ve Analizleri

Araştırmaya katılan 263 kişiden elde edilen veriler incelendiğinde "Risk" kavramına ilişkin 112 farklı metafor üretildiği tespit edilmiştir (Tablo-9). Elde edilen metaforlar sıklık derecesine göre sıralandığında, "Risk" kavramına atfen en fazla tekrar edilen metaforun "hayat" (f=23) olduğu görülmektedir. Ardından sırasıyla, "tehlike" (f=22), "ihtimal" (f=9), "belirsizlik" (f=14), "korku" (f=10), "Kumar" (f=10), "şans" (f=10) sıklık derecesine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo-9: Risk Kavramına İlişkin Metaforlar

Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f	Metaforlar	f
Hayat	23	Yaşam	2	Dinozor	1	Mayın Tarlası	1
Tehlike	22	Yaşamak	2	Engel	1	Motosiklet	1
İhtimal	19	Zaman	2	Eski Sevgili	1	Nefes	1
Belirsizlik	14	Zarar	2	Freni Patlamış Araba	1	Nefes Almak	1
Korku	10	Zor	2	Futbol	1	Negatif Olay	1
Kumar	10	Acımasız	1	Gölge	1	Olağan Durum	1
Şans	10	Alkol	1	Görünmez Kaza	1	Öğrenci	1
Deprem	6	Ani Olay	1	Gül	1	Ölüm/Kalm	1
Olasılık	6	Arı Kovanı	1	Halı Saha Maçı	1	Platonik Aşk	1
Cesaret	5	Arkadaş	1	Hava Tahmini	1	Rekabet	1
Kaza	4	Arzu Edilmeyen	1	Hayalet	1	Riziko	1
Doğal Afet	3	Aşk	1	Huzursuzluk	1	Rüya	1
Düşman	3	Başarı	1	İhtiyaç	1	Savaş	1
Kazanmak	3	Bela	1	İkilem	1	Sürpriz	1
Oyun	3	Beyin	1	İlk Adım	1	Taş	1
Ölüm	3	Bıçak	1	İş Güvenliği	1	Terazi	1
Uçurum	3	Bilinmezlik	1	Kader	1	Trafik	1
Adım Atmak	2	Bir Oyun	1	Kahve	1	Tuz	1
Ateş	2	Bisiklet	1	Kara Almak	1	Tüpsüz Denize Dalmak	1
Azrail	2	Bomba	1	Karar Vermek	1	Uçak	1
Belirsiz	2	Buz Dağı	1	Kararsızlık	1	Uyku	1
Borsa	2	Can	1	Korku Filmi	1	Yalan	1
Hastalık	2	Cambaz	1	Kötü Adam	1	Yükseklik	1
Kaybetmek	2	Covid-19	1	Kötü Bir Rüya	1	Zar Atmak	1
Kötü Olay	2	Çocuk	1	Kötü Durum	1	Zıplayarak Atlamak	1
Paraşütle Atlamak	2	Dalga	1	Kötü İş	1	Z (Boş)	3
Sorun	2	Davetsiz Misafir	1	Kötülük	1		
Tedbirsizlik	2	Define	1	Lüks Yaşam	1		
Tehdit	2	Dikenli Gül	1	Mantık	1		
				TOPLAM METAFOR SAYISI			112

“Risk” Kavramına Atfedilen Metaforlara İlişkin Değerlendirmeler

“Risk” kavramına ilişkin metaforlardan “Hayat, Tehlike, İhtimal, Belirsizlik, Korku, Kumar, Şans” sıklık derecesine göre incelendiğinde, en fazla tekrarlanan metaforlar olmuştur. Bunlara ilişkin benzetmeler aşağıda örneklerle açıklanmıştır.

“Hayat” f=23

Araştırmaya katılan 11’i mezun, 12’si öğrenci toplam 23 katılımcı “risk” kavramına atfen “hayat” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak, aşağıda görüleceği üzere hayatta, kişinin karşısına aniden farklı durumların çıkması, hayatında her an her şeyin olabileceği, önceden öngörülmeyen durumlar olduğu, “aynı hayat gibi” olduğu ileri sürülmektedir.

- Hayat gibidir, çünkü ansızın gelir başına (Ö31-Kadın-Mezun),
- Hayat gibidir, her an her şey olabilir (Ö48-Erkek-Öğrenci),
- Hayat gibidir, çünkü başımıza gelebilecekleri öngöremeyiz (Ö58-Kadın-Öğrenci),
- Hayat gibidir, çünkü atılan adımların sonucunu risk almadan öğrenemezsiniz (Ö136-Kadın-Öğrenci),

“Tehlike” f=22

Araştırmaya katılan 13’ü mezun, 9’u öğrenci toplam 22 katılımcı “risk” kavramına atfen “tehlike” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere tehlike, kişi hayatının her aşamasında ortaya çıkabilecek belirsiz bir durumu ifade etmekle birlikte, her zaman iyi sonuçlanmayan ani ve önlenemez biçimde ortaya çıkan, kişiye zararı olma ihtimali olan bir durum olarak açıklanmıştır.

- Tehlike gibidir, her zaman iyi sonuçlanmaz (Ö41-Erkek-Mezun)
- Tehlike gibidir, çünkü ani ve önlenemez biçimde ortaya çıkar (Ö56-Kadın-Mezun),
- Tehlike gibidir, çünkü risk aldığımızda bize zararı olma ihtimali olan durumlarında altına girmiş oluruz (Ö196-Kadın-Mezun),
- Tehlike gibidir, çünkü başımıza gelebilecek herhangi olumsuz bir durumdur (Ö212-Kadın-Mezun),

“İhtimal” f=19

Araştırmaya katılan 8’i mezun, 11’i öğrenci toplam 19 katılımcı “risk” kavramına atfen “ihtimal” metaforunu kullanmıştır. Örneğin aşağıda görüleceği üzere ihtimal, kişi hayatının her aşamasında ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan ya da ileride meydana gelme olasılığı bulunan, ancak kesin olmayan, öngörülemeyen, tehlike potansiyeli bulunan, kişinin tercihlerini yakından etkileyen bir durum olarak açıklanmıştır.

- İhtimal gibidir, çünkü ne zaman gerçekleşeceği belli olmaz (Ö162-Erkek-Mezun),
- İhtimaldir, ileride meydana gelme olasılığı bulunan, ancak kesin olmayandır (Ö164-Erkek-Mezun),
- İhtimaldir, ön görülemeyen tehlike ihtimalidir (Ö173-Erkek-Öğrenci),
- İhtimale benzer, çünkü seçimini yaptığımız bir şeyin olumsuz sonuçlarını da ihtimal dâhilinde göze alırsın. (Ö165-Kadın-Mezun),

“Belirsizlik” f=14

Araştırmaya katılan 4’ü mezun, 10’u öğrenci toplam 14 katılımcı “risk” kavramına atfen “belirsizlik” metaforunu kullanmıştır. Örneğin aşağıda görüleceği üzere belirsizlik ile kişinin hayatının günlük yaşantısında nelerle karşılaşacağı belli olup olmadığına vurgu yapılmıştır. Ne zaman gerçekleşeceği belli olmadığından dolayı, kişilerin yaşamlarındaki riskler, belirsizliğe atfen açıklanmaya çalışılmıştır.

- Belirsizlik gibidir, çünkü günlük yaşantımızın bize neler getireceğini bilemeyiz. (Ö69-Kadın-Öğrenci),
- Belirsizliktir, ne zaman gerçekleşeceği belli olmadığından dolayı (Ö72-Bay-Mezun),
- Belirsizliktir, çünkü ne zaman gerçekleşeceği belli olmadığından dolayı (Ö101-Kadın-Mezun),
- Belirsizlik gibidir, sonucunun olumlu veya olumsuz yönde olacağı bilinmez (Ö160-Kadın-Öğrenci),

“Korku” f=10

Araştırmaya katılan 1’i mezun, 9’u öğrenci toplam 10 katılımcı “risk” kavramına atfen “korku” metaforunu kullanmıştır. Örnek olarak aşağıda görüleceği üzere korkunun, riskin tetikte bekleyen hali olarak, kişileri

tedirgin etmesi hali ve her an gerçekleşebilir olası bir durumun insanlarda korkuya neden olması durumu olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

- *Korku gibidir, çünkü getirisini bilemeyiz (Ö13-Kadın-Öğrenci),*
- *Korku gibidir, çünkü her an gerçekleşebilir. (Ö142-Kadın-Öğrenci),*
- *Korkudur, gerçekleşmesi olası bir durumdur, tetikte bekler gibi (Ö225-Erkek-Öğrenci),*
- *Risk korku gibidir, çünkü her an bir riskin ortasında kalabiliriz (Ö263-Kadın-Öğrenci),*

“Risk” Kavramına İlişkin Metaforların Kategorilerine Göre Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen verilere göre, üretilen her bir metafor ilgili kategorilere ayrılarak, SPSS programında sıklık frekansı açısından değerlendirilmiştir. Kategorilerine göre “Risk” kavramına ilişkin metaforların dağılımları Tablo-10’de yer almaktadır. Risk tanım ve fonksiyonları R1’den R4’a kadar 4 ana başlıkta kategorize edilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyen 23 metafor D başlığında gösterilmiştir. En fazla tekrar edilen metaforlar ve sıklık oranlarına göre kategoriler sıralanmıştır.

Tablo-10:Kategorilerine Göre Risk Kavramına İlişkin Metaforların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Kod	İşlev ve Fonksiyonlarına Göre Risk	Metaforlar	f	p
R2	Tehlike kaynağı olarak Risk	Acımasız (f=1), Arzu Edilmeyen (f=1), Ateş (f=2), Azrail (f=2), Bela (f=1), Bıçak (f=1), Bomba (f=1), Buz Dağı (f=1), Deprem (f=6), Dikenli Gül (f=1), Dinozor (f=1), Doğal Afet (f=3), Düşman (f=3), Engel (f=1), Freni Patlamış Araba (f=1), Görünmez Kaza (f=1), Hastalık (f=2), Hayalet (f=1), Huzursuzluk (f=1), Kaza (f=4), Korku (f=10), Korku Filmi (f=1), Kötü Adam (f=1), Kötü Bir Rüya (f=1), Kötü Durum (f=1), Kötü İş (f=1), Kötü Olay (f=2), Kötülük (f=1), Mayın Tarlası (f=1), Motosiklet (f=1), Negatif Olay (f=1), Ölüm (f=3), Ölüm Kalım (f=1), Riziko (f=1), Savaş (f=1), Sorun (f=2), Tehdit (f=2), Tehlike (f=22), Uçak (f=1), Uçurum (f=2), Zarar (f=2), Zor (f=2), Z (f=1),	95	36,1
R1	Belirsizlik kaynağı olarak Risk	Adım Atmak (f=2), Alkol (f=1), Ani Olay (f=1), Arı Kovanı (f=1), Belirsizlik (f=14), Belirsiz (f=2), Bilinmezlik (f=1), Bisiklet (f=1), Davetsiz Misafir (f=1), Eski Sevgili (f=1), Hava Tahmini (f=1), İhtimal (f=19), İhtiyaç (f=1), Kader (f=1), Karar Almak (f=1), Kararsızlık (f=1), Olasılık (f=6), Paraşütle Atlamak (f=1), Platonik Aşk (f=1), Rüya (f=1), Trafik (f=1), Yaşamak (f=1), Zaman (f=1), Zıplayarak Atlamak (f=1),	62	23,6
R4	Kazanma-kaybetme ihtimali olan Risk	Başarı (f=1), Bir Oyun (f=1), Borsa (f=2), Cesaret (f=5), Define (f=1), Futbol (f=1), Gül (f=1), Halı Saha Maçı (f=1), İnkilap (f=1), Kahve (f=1), Kaybetmek (f=2), Kazanmak (f=3), Kumar (f=10), Oyun (f=3), Paraşütle Atlamak (f=1), Sürpriz (f=1), Şans (f=10), Taş (f=1), Tüpsüz Denize Dalmak (f=1), Uçurum Kenarı (f=1), Zar Atmak (f=1),	49	18,6
R3	Hayatın gerçeği olarak Risk	Covid-19 (f=1), Gölge (f=1), Hayat (f=23), Olağan Durum (f=1), Tedbirsizlik (f=1), Yaşam (f=2), Yaşamak (f=1), Zaman (f=1),	31	11,8
D	Boş	Arkadaş (f=1), Aşk (f=1), Beyin (f=1), Can (f=1), Cambaz (f=1), Çocuk (f=1), Dalga (f=1), İlk Adım (f=1), İş Güvenliği (f=1), Karar Vermek (f=1), Lüks Yaşam (f=1), Mantık (f=1), Nefes (f=1), Nefes Almak (f=1), Öğrenci (f=1), Rekabet (f=1), Tedbirsizlik (f=1), Terazi (f=1), Tuz (f=1), Uyku (f=1), Yalan (f=1), Yükseklik (f=1), Ziyar (f=1), Z (f=3),	26	9,9
TOPLAM			263	100,0

“Risk” kavramına ilişkin metaforların yer aldığı Tablo-10, incelendiğinde “R2 Tehlike kaynağı olarak Risk” katılımcıların %36,1’i tarafından (f=95) tehlike kaynağı olarak görüldüğünü ifade eden metaforlar ortaya

koymuşlardır. Ardından ikinci sırada “R1 Belirsizlik kaynağı olarak Risk” %23,6’sı (f=62) riskin belirsizlik kaynağı olarak görüldüğünü ifade eden metaforların üretildiği anlaşılmaktadır. Üçüncü sırada ise katılımcıların %18,6’sı (f=49) “R4 Kazanma/kaybetme ihtimali olan Risk” kategorisinde riskin Spekülatif yani hem kazanma hem de kaybetme ihtimalini barındırdığını ifade eden metaforlar ortaya koymuşlardır. Dördüncü sırada, “R4 Hayatın gerçeği olarak Risk” kategorisi gelmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %11,8’i (f=31) riskin kişilerin yaşamlarında her an karşılaşılabilecekleri hayatın bir gerçeği olduğunu ifade eden metaforlar kullanmıştır.

Riskin kaynakları, çeşitleri ve etkileri açısından katılımcıların üretmiş oldukları metaforların kategori dağılımları incelendiğinde riskin ağırlıklı olarak %36,1 oranında “tehlike kaynağı” olarak görüldüğü, diğer yandan ise gerçekleşip gerçekleşmeyeceği açısından “belirsizlik kaynağı” olarak %23,6 kazanma/kaybetme ihtimalini bir belirsizlik ifadesi olarak %18,6 toplamda ise, %42,2 oranıyla ne zaman ne şekilde gerçekleşeceği veya gerçekleşmeyeceği belli olmayan bir durum olarak algılandığını ortaya koyan metaforların üretilmiş olması, araştırmaya katılanlar tarafından riskin kavram olarak yeterince iyi anlaşıldığını ortaya koymaktadır. Ancak, 26 katılımcının üretmiş oldukları metaforlar kategori değerlendirilmesinde herhangi bir sınıfa dâhil edilememiştir. Bu da riskin kavram olarak da ne olduğuna ilişkin tam bir bilinmezlik ifadesi olduğu yönünde değerlendirilmiştir.

4. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışma, “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına yönelik olarak, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, MYO’nun Bankacılık ve Sigortacılık Programında öğrenim gören veya mezun olmuş öğrencilerin sahip oldukları algıların “Metaforlar” aracılığıyla ortaya çıkarmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, daha önce mezun olan ve hali hazırda bu programda öğrenim gören 178’i kadın ve 85’i erkek olmak üzere toplam 263 katılımcının vermiş oldukları yanıtlar değerlendirmeye alınarak ürettikleri metaforlar kategorize edilmiştir. Araştırma bulgularına göre; “banka” kavramına yönelik 127 farklı metafor, “kredi” kavramına yönelik 132 farklı metafor, “sigorta” kavramına yönelik 74 farklı metafor, “risk” kavramına yönelik 112 farklı metafor oluşturulduğu tespit edilmiştir.

Araştırma bulgularına göre “Banka” kavramına ilişkin üretilen metaforlar 10 kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler, güvence kaynağı garantör (%20,2), kara günde yardıma koşan dost-arkadaş (%17,9), insanları sömüren bir sistem (%15,6), finansal bir kurum, kuruluş (%14,4), saklama aracı, kasa (%13,3), ekonomik faaliyetlerin merkezi (%7,2), kredi kaynağı, insanların para ihtiyacını karşılayan kurum (%4,2), finansal aracılık (%1,9) ve yatırım aracı olarak banka (%1,9) şeklindedir. Herhangi bir kategoriye girmeyenler diğer (%3,4) kısmında gösterilmiştir. Katılımcıların, banka kavramına atfen ürettikleri metaforlardan % 81 olumlu, %15,6 olumsuz algılandığı tespit edilmiştir. Sıklık derecesine göre en fazla tekrar edilen metaforlar ise tefeci (f=20), kumbara (f=16), kasa (f=15), dost (f=12) ihtiyaç kaynağı (f=10) olduğu görülmüştür.

“Kredi” kavramına ilişkin üretilen metaforlar 6 kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler, sıkıntı kaynağı (%34,6), finansal kurtarıcı (%27,0), ihtiyaç-destek-güvence (%21,3), borç batağı (%12,9) ve satın alma aracı-gücü olarak kredi (%2,3) şeklindedir. Herhangi bir kategoriye girmeyenler diğer (%1,9) kısmında gösterilmiştir. Katılımcıların, kredi kavramına atfen ürettikleri metaforlardan % 50,6 olumlu, %47,5 olumsuz algılandığı tespit edilmiştir. Sıklık derecesine göre en fazla tekrar edilen metaforlar ise ihtiyaç (f=23), Borç (f=11), Destek (f=9) tespit edilmiştir.

“Sigorta” kavramına ilişkin üretilen metaforlar 6 kategori altında toplanmıştır. Bu kategorilere göre; güvence (%73,0), dayanışma aracı (%16,0), bir ihtiyaç (%4,2), yatırım aracı (f=1,9) ve boş vaat olarak sigorta (%1,1) katılımcılar tarafından metaforlar üretilmiştir. Herhangi bir kategoriye girmeyenler diğer (%3,8) kısmında gösterilmiştir. Katılımcıların, sigorta kavramına atfen ürettikleri metaforlardan % 95,1 oranında sigortanın olumlu yönde algılandığı, %1,1 oranında ise olumsuz algılandığı tespit edilmiştir. Sıklık derecesine göre en fazla tekrar edilen metaforlar ise güvence (f=59), güven (f=38), garanti (f=14), aile (f=12), baba (f=12), emniyet kemeri (f=11), hayat (f=9) olduğu sonucuna varılmıştır.

“Risk” kavramına ilişkin üretilen metaforlar 5 kategori altında toplanmıştır. Bu kategoriler, tehlike kaynağı (%36,1), belirsizlik kaynağı (%23,6), kazanma-kaybetme ihtimali (%18,6) ve hayatın gerçeği olarak risk (%11,8) şeklindedir. Herhangi bir kategoriye girmeyenler diğer (%9,9) kısmında gösterilmiştir. Katılımcıların, risk kavramına atfen ürettikleri metaforlardan % 36,1 oranında riskin tehlike kaynağı olarak algılandığı, %54

oranında ise riskin hem kazanma hem de kaybetme anlamına gelebilecek bir şekilde algılandığı tespit edilmiştir. Sıklık derecesine göre en fazla tekrar edilen metaforlar ise hayat (f=23), tehlike (f=22), ihtimal (f=19), belirsizlik (f=14), Korku (f=10), kumar (f=10), Şans (f=10) olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Banka, kavramına ilişkin metaforlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; katılımcıların çoğunluğu tarafından bankaya olumlu anlam yüklediğini göstermektedir. Fakat az da olsa bir grubun bankanın insanları sömüren bir sistem olduğuna atfen metaforlar üretmiş olmaları da dikkat çekicidir. “Kredi” kavramına ilişkin öne çıkan metaforlar değerlendirildiğinde; kredinin, sıkıntı kaynağı ve borç batağı olarak algılandığını ortaya koyan metaforların üretilmiş olması, kavrama katılımcıların olumsuz anlamlar yüklediklerini göstermektedir. “Risk” kavramına ilişkin yapılan değerlendirmede ise, riskin tehlike kaynağı olarak görülmesi, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği açısından belirsizlik kaynağı olarak değerlendirilmesi, ne zaman ne şekilde gerçekleşeceği veya gerçekleşmeyeceği belli olmayan bir durum olarak algılanması katılımcılar tarafından riskin, kavram olarak yeterince iyi anlaşıldığını göstermiştir. “Sigorta” kavramına ilişkin öne çıkan metaforlar bir bütün olarak ele alındığında, sigortanın, katılımcılar için güvence olarak görüldüğüne yönelik görüş bildirmiş ve buna yönelik metaforlar üretmiş oldukları tespit edilmiştir.

İlgili literatür incelendiğinde birer ekonomi terimi olarak “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına yönelik olarak metafor yöntemi kullanılarak doğrudan katılımcıların görüşlerinin belirlenmesine yönelik yapılan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bundan dolayı araştırma ilgili alan yazında yapılan ilk çalışmalardan biri olma özelliğinde olduğu söylenebilir.

Metafor ile ilgili yapılan benzer araştırmaların, çalışmanın literatür kısmında da incelendiği üzere, önemli bir çoğunluğu eğitim bilimleri alanında yapıldığı görülmektedir. Örneğin, “Risk” kavramına ilişkin yapılan benzer bir çalışmanın sonuçları incelendiğinde araştırma sonuçlarında elde edilen bulgulara yakın sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Risk Kavramına İlişkin Bakış Açıları ve Risk Algılarının İncelenmesi” isimli çalışmada (Güven ve Güven, 2017:336), araştırmaya katılan öğretmen adaylarının “Risk kavramını nasıl tanımlarsınız?” sorusuna ilişkin görüşleri incelendiğinde, “katılımcıların önemli bir çoğunluğunun riski, tehdit ya da gerçekleşmesi mümkün, olumsuz değişimler yaratan durumların meydana çıkma ihtimali olarak algıladıkları görülmekte” olduğu belirtilmiştir. İlgili alanda risk algı seviyelerinin belirlenmesine yönelik yapılan diğer çalışmalarda, üniversite öğrencileri ve öğretmen adayları ile yapılan benzer araştırmalar incelendiğinde paralel bulgulara ulaşıldığı, görülmektedir (Sam ve diğ., den aktaran, Güven ve Güven:2017:336).

Başka bir örnekte ise, yatırım bankacılığı ve işlemleri hakkında farklı dillerde metaforlar konusunda yapılan bir çalışmada, ortaya atılan metaforların benzer yönlerinin olabileceği gibi, farklı yönlerinin de olabileceği, bu farklılıkların da, dilsel, sosyal, tarihsel, politik ve ekonomik faktörlerden kaynaklanabileceği belirtilmektedir (Grajewska, 2009:149). Yatırım bankacılığındaki metaforik isimler üzerine yapılan bu çalışmada da aynı kavramlara ilişkin farklı dillerde çok çeşitli metaforların üretilmiş olması, yapmış olduğumuz çalışma ile benzerlik oluşturmaktadır. Zira, çalışmamızda “Banka” kavramına ilişkin katılımcılar tarafından 127 farklı metafor üretilmiştir. Bu çeşitlik de Grajewska’nın da (2009:146) belirtmiş olduğu gibi, farklı sosyal, kültürel, dilbilimsel, ekonomik ve politik koşullardan kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, katılımcılardan “banka, kredi, sigorta ve risk” kavramlarına yönelik olumlu bir algı içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Bunun yanında da olumsuz bir algı içerisinde olanların da olduğunu araştırma sonuçlarından anlaşılmaktadır. Bankacılık ve sigortacılık eğitimi almış ve almakta olanların bu kavramları doğru bir şekilde öğrenmelerinin, mesleki yaşantılarında bu kavramlara ilişkin uygulama becerilerinde, bilgi ve duyarlılıklarının sağlanmasında önemli ve gerekli olduğu görülmektedir. Kuşkusuz insan hayatının her döneminde karşılaşılabileceği bu kavramların algı seviyelerinin tespit edilmesi oluşturulacak eğitim ve ekonomi politikaların başarısını da doğrudan etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu sebeplerden dolayı kişilerin bahsi geçen kavramları daha doğru algılamaları ve yeterli bir şekilde öğrenmelerini sağlayacak düzenleme ve planlamaların yapılması gerekmektedir. Bu açıdan çalışmanın bahsi geçen kavramlara ilişkin yapılan ilk çalışmalardan biri olmasından dolayı ilgili literatüre katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Çalışmada yapılan araştırma sonuçlarından yararlanılarak diğer araştırmacılar için geliştirilen öneriler şu şekildedir:

- Bu çalışma, Sakarya ilinde yer alan Sapanca Meslek Yüksekokulunda bankacılık ve sigortacılık eğitimi almış ve almakta olan katılımcılar ile gerçekleştirilmiştir. Benzer çalışmalar, diğer meslek yüksekokullarında da yapılabilir.
- Benzer bir çalışma bu programlardan mezun ve halihazırda öğrenci olarak eğitim almakta olanlar karşılaştırılarak ele alınabilir.
- Bu kavramlara ilişkin Meslek Yüksekokullarında farklı alanlarda eğitim almış ve alanlar üzerinde yapılabilir.
- Bir başka çalışma, bu kavramlara ilişkin lisans ve yüksek lisans seviyesinde eğitim almış ve almakta olanlarla yapılarak, ele alınabilir.
- Bu araştırmada, sadece ilgili programdan mezun olmuş ve halen bu programda öğrenim görmekte olan katılımcıların görüşleri yer almaktadır. Bir başka çalışmada katılımcıların diğer kişisel ve demografik özellikleri de dikkate alınarak kapsamlı bir şekilde ele alınması bireylerin bu kavramlara ilişkin algılarının daha belirgin bir şekilde ortaya çıkması sağlanabilir.
- Bankaların faaliyetleri esnasında uygulayabilecekleri yanlış iş ve politikalar, devletin yasal düzenlemelerinin yetersiz oluşu gibi sebeplerin de bireylerin ilgili kavramlara atfen ürettikleri metaforları etkileyebileceğinden bunların ayrı bir çalışma konusu olabileceği söylenebilir.
- Banka kavramında olduğu gibi, kredi hakkında, katılımcıların bir bölümünün neden ve hangi gerekçelerle olumsuz bir algıya sahip olduklarının ayrı bir çalışma olarak ele alınması ve muhtemel sebeplerinin ortaya konulmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Afacan, Ö. (2011). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının “Fen” ve “Fen ve Teknoloji Öğretmeni” Kavramlarına Yönelik Metafor Durumları, *Education Sciences*, 6 (1), 1242-1254. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nwsaedu/issue/19821/212207> (Erişim Tarihi: 04.02.2021).
- Altun, S, Apaydın, Ç. (2013). Kadın ve Erkek Öğretmen Adaylarının “Eğitim” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 3 (3), 329-354. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuvey/issue/10319/126554> (Erişim Tarihi: 05.02.2021).
- Aras, G. (1996). Ticari Bankalarda Kredi Portföyünün Yönetimi *Sermaye Piyasası Kurulu*, Yayın No:30, Ankara, Sermaye Piyasası Kurulu Yayınları.
- Arslan, M. M., Bayrakçı, M. (2006). Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi, *Milli Eğitim*, 35 (171), 100-108. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TmpZME56TXo> (Erişim Tarihi: 06.02.2021).
- Babacan, E. (2014). AGSL Öğrencilerinin Müzik Kavramına İlişkin Algıları: Metafor Analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 124-132. <http://jret.org/FileUpload/ks281142/File/12.babacan.pdf> (Erişim Tarihi: 04.02.2021).
- Baltacı, A., (2018). Nitel Araştırmalarda Örnekleme Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme, *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (1), 231-274. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bitlissos/issue/38061/399955> (Erişim Tarihi: 10.04.2021).
- Başkale, H. (2016). Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2016, 9 (1), 23-28. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/753041> (Erişim Tarihi: 10.04.2021).
- Berg, B.L., Lune, H. (2019). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Konya, Eğitim Yayınevi.
- Beyoğlu, A., Ergin, D. (2019). Öğretmen Adaylarının Şiddet Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21 (1), 283-294. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/trakyasobed/article/486994> (Erişim Tarihi: 05.02.2021).
- Büyükalın, S., Yaylacı, Z. (2018). Normal Gelişim Gösteren Öğrenciler İle Kaynaştırma Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Kavramına İlişkin Metafor Algıları, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Özel*

Eğitim Dergisi, 19, (4), 679-697. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ozelegitimdergisi/issue/40743/376764> (Erişim Tarihi: 06.02.2021).

- Cameron, L. (2003). *Metaphor in Educational Discourse*, London, Continuum A&C,
- Coşkun, R., Altunışık, R., Yıldırım, E., (2019). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, (10.Baskı), Sakarya, Sakarya Kitabevi
- Demir, C., Karakaş, Y.Ö. (2019). Türkçede Metaforlar ve Metaforik Anlatımlar, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21,(4), 1085-1096. <https://dergipark.org.tr/en/pub/akusosbil/issue/51207/599335> (ET: 08.02.2021).
- Doğan, E. (2015). *Banka ve Bankacılık Kavramları*, Kaya, F. (Ed.), *Bankacılık Giriş ve İlkeleri*, İstanbul, Beta Yayınevi,
- Doğan, Y. (2015). 100. Yılında Öğretmen Adayları ve Öğrencilerin Bakışıyla Çanakkale Savaşları: Bir metafor araştırması, *Turkish Studies*, 10 (3), 369-386. <https://www.researchgate.net/publication/275240713> (Erişim Tarihi: 011.02.2021).
- Doğan, Y. (2017). Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Kavramına İlişkin Sezgisel Algıları: Bir Metafor Analizi, *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(1), 721-740. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59268/851470> (Erişim Tarihi: 06.02.2021).
- Döş, İ. (2010). Metaphoric Perceptions of Candidate Teachers to The Concept of Inspectors, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 9(3), 607-629. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jss/issue/24245/257069> (Erişim Tarihi: 16.02.2021).
- Duran, A., Dağlıoğlu, H.E. (2017). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Metaforik Algıları, *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, GEFAD/GUJGEF*, 37(3), 855-881. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/en/download/article-file/393017> (Erişim Tarihi: 18.02.2021).
- Ekici, G. (2016). Biyoloji Öğretmeni Adaylarının Mikroskop Kavramına İlişkin Algılarının Belirlenmesi: Bir Metafor Analizi Çalışması, *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(1), 615-636. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59448/854066> (Erişim Tarihi: 18.02.2021).
- Eminoğlu K.S., Gürültü, E. (2014). Öğretmenlerin “Yapılandırmacı Öğretmen” Kavramına İlişkin Algılarına Yönelik Metafor Çalışması Örneği, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 282-305. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TVRZM05EUTFOUT09> (Erişim Tarihi: 20.02.2021).
- Emhan, A., (2009). Risk Yönetim Süreci ve Risk Yönetimde Kullanılan Teknikler, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23, (3), (Erişim Tarihi: 23.04.2021).
- Froggatt K. (1998). The Place of Metaphor and Language in Exploring Nurses’ Emotional Work, *Journal of Advanced Nursing* 28(2), 332–338. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1046/j.1365-2648.1998.00688.x> (Erişim Tarihi: 10.02.2021).
- Geçit, Y., Gencer, G. (2011). Sınıf Öğretmenliği 1. Sınıf Öğrencilerinin Coğrafya Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi (Rize Üniversitesi Örneği), *Marmara Coğrafya Dergisi*, 23, 1-19. <https://dergipark.org.tr/en/pub/marucog/issue/470/3809> (Erişim Tarihi: 11.02.2021).
- Girgin, D. (2019). Müzik Öğretmeni Adaylarının Çalgı Eğitimine Yönelik Metaforik Algıları, *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 161-175. <https://dergipark.org.tr/en/pub/enad/issue/43049/521531> (Erişim Tarihi: 12.02.2021).
- Göçen, G. (2019). Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin “Türkçenin Dil Bilgisi”ne Yönelik Metaforik Algısı. *Başkent University Journal of Education*, 6 (1), 28-45. <http://buje.baskent.edu.tr/index.php/buje/article/view/150> (Erişim Tarihi: 24.4.021).
- Grajewska, M., B., (2009). *The role of metaphors in the language of investment banking*, *Ibérica*, núm.17, 39-155. https://www.researchgate.net/publication/28291729_The_role_of_metaphors_in_the_language_of_investment_banking (Erişim Tarihi: 24.04.2021).

- Güven, B., Güven, S., (2017). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Risk Kavramına İlişkin Bakış Açıları ve Risk Algılarının İncelenmesi*, Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 12 (18), 323-338. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TWpZMk5Ua3dNQTO9/sinif-ogretmeni-adaylarinin-risk-kavramina-bakis-acilari-ve-risk-algilarinin-incelenmesi> (Erişim Tarihi: 15.02.2021).
- Hacıfazlıoğlu, Ö., Karadeniz, Ş., Dalgıç, G. (2011). Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliğine İlişkin Algıları: Metafor Analizi Örneği, *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 97-121. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ebader/issue/44648/554587> (Erişim Tarihi: 15.02.2021).
- İbret, B. Ü., Reçepoğlu, E., Karasu A., E., Reçepoğlu, S. (2018). “Öğretmen Adaylarının Demokrasi Kavramına Yönelik Metafor Algıları”, *Journal of History Culture and Art Research*, 7, (5), 421-441. <https://www.researchgate.net/publication/330076269> (Erişim Tarihi: 18.02.2021).
- Kalaycı, S. (2018). “İlkokul Öğrencilerinin Bilim ve Fen Bilimleri Dersi Kavramlarına Yönelik Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi”, *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, (9), 1-21. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ijoses/article/351611> (Erişim Tarihi: 21.02.2021).
- Kararımak, Ö., Güloğlu, B. (2012). Metafor: Danışan ve psikolojik danışman Arasındaki Köprü, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (37), 122-135. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/200104> (Erişim Tarihi: 22.02.2021).
- Kocabıyık, O. O. (2016). Olgubilim ve Gömülü Kuram: Bazı Özellikler Açısından Karşılaştırma, *Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, (1), 55-66. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/trkefd/issue/21483/230242> (Erişim Tarihi: 04.02.2021).
- Köroğlu, Ö., Ulusoy Y.H., Avcıkurt, C. (2018). “Kültürel Miras Kavramına İlişkin Algıların Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi”, *Turizm Akademik Dergisi*, 5, (1), 98-113. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/496544> (Erişim Tarihi: 20.02.2021).
- Lakoff, G., Mark J. (2005). *Metaforlar Hayat, Anlam ve Dil*, (Çeviren: Gökhan Yavuz Demir), İstanbul, Paradigma.
- Lakoff, G. ve Johnson, M. (2015). *Metaforlar, Hayat, Anlam ve Dil*, (Çeviren: Gökhan Yavuz Demir), İstanbul İthaki Yayınları.
- Miles, M. B., Huberman, A. M. (2019). *Nitel Veri Analizi*, Ankara, Pegem Akademi.
- Morgan, G. (1998). *Yönetim ve Örgüt Teorilerinde Metafor*, (Çeviren: Gündüz Bulut), İstanbul, Mess Yayınları.
- Nas, E., Sak, R. (2018). “Okul Psikolojik Danışmanlarının Velilere İlişkin Algıları: Bir Metafor Çalışması”, *Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2, (1), 59-75. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/guebd/issue/36422/409279> (Erişim Tarihi: 24.02.2021).
- Nomer, C., Yunak, H. (2000). *Sigortanın Genel Prensipleri*, İstanbul, Ceyda Matbaacılık.
- Özdemir, O.A., Arık, R. S. (2018). Methodological and Contextual Investigation of Metaphor Analysis Studies in the Field of Educational Administration, *Kastamonu Education Journal*”. 26, (3), 965-974. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/36979/413395> (Erişim Tarihi: 21.02.2021).
- Özyıldırım, M., Sarı, İ. (2018). Antrenörlerin Spor Psikolojisi Kavramına İlişkin Metaforik Algıları, *Uluslararası Hakemli Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 29, 177-194. http://www.sstbdergisi.com/dergiyrinti/antrenorlerin-spor-psikolojisi-kavramina-iliskin-metaforik-algilari_411 (Erişim Tarihi: 19.02.2021).
- Öztürk, Ç. (2007). Sosyal Bilgiler, Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının “Coğrafya” Kavramına Yönelik Metafor Durumları, *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 8 (2), 55-69. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59527/856057> (Erişim Tarihi: 17.02.2021).
- Polat, S., Apak, Ö., Akdağ, M. (2013). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Akademisyen Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 57-78. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/inuefd/issue/8693/108601> (Erişim Tarihi: 14.02.2021).

- Ricoeur P. (1974). Metaphor and the Main Problem of Hermeneutics , *New Literary History* , Autumn, 6,(1), 95-110, <https://www.jstor.org/stable/468343> (Erişim Tarihi: 14.02.2021).
- Saban, A. (2004). Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Öğretmen” Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26128/275216> (Erişim Tarihi: 14.02.2021).
- Saban, A. (2009). “Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler”, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7, (2), 281-326. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26107/275061> (Erişim Tarihi: 05.02.2021).
- Saraç, H. (2019). Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Akıllı Tahta ve Cep Telefonu Hakkında Görüşleri: Metafor Analizi Çalışması, *Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi (PAU Journal of Education)*, 45, 22-37. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/41649/422116> (Erişim Tarihi: 06.02.2021).
- Silverman, D., (2018). Nitel Verileri Yorumlama, *Pegem Akademi*, Ankara
- Soysal, D., Afacan, Ö. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin “Fen ve Teknoloji Dersi” ve “Fen ve Teknoloji Öğretmeni” Kavramlarına Yönelik Metafor Durumları, *Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 287-306. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19551/208386> (Erişim Tarihi: 07.02.2021).
- Süer, S., Sezgin, K., Oral, B. (2017). “Z Kuşağındaki Öğrencilerin İnternete İlişkin Algılarının Belirlenmesi: Bir Metafor Çalışması”, *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6, (12), 190-203. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/366328> (Erişim Tarihi: 08.02.2021).
- TDK, Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük. www.tdk.gov.tr (Erişim Tarihi: 09.02.2021).
- Thompson, J.A., Bunderson J.S. (2001). Work-Nonwork Conflict and the Phenomenology of Time: Beyond the Balance Metaphor, *SAGE Journals, Work and Occupations*, 28, (1), 17-39. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0730888401028001003> (Erişim Tarihi: 10.02.2021).
- Toker, G. A., Bülbül, T. (2014). Okul Bir İnsan Bedenidir: Meslek Lisesi Öğrencilerinin Okul Algılarına Yönelik Bir Metafor Çalışması, *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 63-88. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ebader/issue/44675/554975> (Erişim Tarihi: 14.02.2021).
- Tortop, H. S. (2013). Öğretmen Adaylarının Üniversite Hocası hakkındaki Metaforları ve Bir Değerlendirme Aracı Olarak Metafor, *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(2), 153-160. (Erişim Tarihi: 25.02.2021).
- Uğurlu, Z. (2018). “Öğretmen Adaylarının Üniversite Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi” *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5, (1), 82-97. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/465804> (Erişim Tarihi: 25.02.2021).
- Uygun, T., Göktürk, B., Usta, N. (2016). “Üniversite Öğrencilerinin Matematik Problemine İlişkin Algılarının Metafor Yoluyla Analiz Edilmesi”, *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, (2), 536-556. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/buefad/issue/24349/258103> (Erişim Tarihi: 20.02.2021).
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (11.Baskı), Ankara, Seçkin Kitabevi.
- Yıldız, E., (2021). *Çalışma Yaşamında X ve Y Kuşağının Motivasyonunu Etkileyen Faktörler Üzerine Nitel Bir Araştırma*, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 2021, 13(1), 216-234. https://www.isarder.org/2021/vol.13_issue.1_article15.pdf (Erişim Tarihi: 20.04.2021).